1901. HARMINCZÖTÖDIK ÉVFOLYAM. 137. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, MÁJUS 20.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 13 k. 40 fil. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszaváldsoehez tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk Daube G. L. és Társa valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg L., I. Kumpfgasse Nr. 7.
Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8.
Haasenstein és Vogler, I., Walfischgasse 10.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
Erzsébet királyné szobra.
A belgrádi események.
Gyógyszerészek közgyűlése.
A transzváli háboru.
A khinai bonyodalom.
A budapesti lóversenyek eredménye.

Erzsébet királyné szobra.

A magyar nép bucsujáró helyeinek száma a tegnapi napon egygyel szaporodott. A nemzet történelmi eseményeinek dicsőséges emlékezetü szinhelyei, a vallásos hit által megszentelt kegyhelyek emlékezetes és nagyszerü sorába beilleszkedett a tegnapi napon a magyar koronauradalom gyöngye, Gödöllő.

Áldott emlékezetü jó királyasszonyunknak érczbe öntött nemes alakjához fog zarándokolni a magyar nép ezentul. A Habsburgok családi törvényei és szokásai ugy rendelik, hogy Erzsébet királyasszony, a ki szive minden verésével a mienk volt, velünk érzett, a ki bánatos életének legboldogabb idejét magyar földön töltötte, a ki sehol sem volt annyira otthon, mint a mikor a gödöllői régi magyar udvarház lakályos termeiben megszabadulhatott az udvari etikett és szertartások nyügétől, — haló poraiban idegen földön legyen eltemetve. És a magyar népnek, a magyar asszonynak, ha egy imát akart elmondani a jóságos királyné koporsója mellett, idegen érzésü, idegen nyelvü, ellenséges indulatu emberek közé kellett menni, hogy eleget tehessen szivök vágyának.

Igy volt eddig. A tegnapi naptól kezdve már Gödöllő legszebb pontján ott áll Erzsébet királyasszony érczemléke, hirdetvén a hálás kegyeletét, soha el nem muló megemlékezését azoknak, a kik közvetlen részesei lehettek annak a szeretetnek, gyöngédségnek, jóságnak, a mely a megdicsöült Erzsébet királynőből kisugárzott.

Maga a koronás király, fenséges királyi házának herczegeitől és herczegnőitől környezve, a törvényhozás, a kormány, a hatóságok képviselőinek jelenlétében avatta fel a szobrot, elköltözött hitvesének magyar földön emelt első emlékét.

Vajha ez az érzéketlen hideg érctömeg, a melyből a művész ihletett alkotó ereje és a kohó izzó tüze megteremtette a magyar népet szerető és imádó királyasszony alakját, ebben a megnemesitett formájában is teljesitené azt a gondviselésszerü hivatást, a melyet önként magára vállalt és olyan tüneményes eredményekkel el is végzett az az örökké feledhetlen asszony, a kinek emlékezetét időtlen időkig hirdeti majd a tegnap leleplezett szobor.

Erzsébet királyné szobrának leleplezési ünnepélyéről részletes tudósitásunk ez:

A gyülekezés.

Ünnepi pompába öltözve várta Gödöllő községe a tegnapi nagy napot. Reggel 7 órától 10 óráig minden fél órában jött egy különvonat a fővárosból meg a szomszédos állomásokról, a melyekből csak ugy özönlött a nép az utakra, a melyek az Erzsébet-ligethez vezetnek. Az utvonal szépen volt feldiszitve.

A pályaháztól a szoborleleplezés szinhelyéig az utakat nemzeti szinü hatalmas póznán lengő zászlók szegélyezték, melyeket örökzöld guirlandok kötöttek össze. Az ünnepség az Erzsébet-parkban folyt le, melynek közepén áll Erzsébet királyné szobra. A tér, hol a szobor áll, ez alkalomra szépen rendezve volt s a szobortól balra az udvar, valamint a főrendi- és képviselőház küldöttségei számára diszes biborbársony-sátor volt felállitva. A sátor alatt ő felsége részére egy biboros szövettel kipárnázott aranyozott faju karosszék, a főherczegnők és főherczegek számára hat kisebb karszék volt felállitva. A kormány és a kiséret részére a király helyétől jobbra eső rész volt kijelölve, mig a képviselőház és a főrendiház az uralkodótól balra foglalt helyet.

A szobrot övező park területe 52 hold s a haraszti erdővel határos, mi szép háttér a most felállitott szobornak. A park diszes főbejárójával szemben hatalmas sziklacsoport áll, melynek tetején kőből faragott aranyozott korona nyugszik. A sziklában emléktábla van e felirással «Erzsébet királyné emlékére». Ez előtt a sziklacsoport előtt áll *Róna* József uj alkotása, az Erzsébet-szobor. A szobor nemzeti szinü lepellel volt boritva s körötte rengeteg számu koszoru volt, különösen feltüntek Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye, Budapest főváros, a képviselőház és a főrendiház gyönyörü koszoruóriásai, a melyek Garay Antonia virágkereskedésének művészetét dicsérik. E koszoruk körül az illető hatóságok diszbe öltözött huszárjai őrködtek.

A ligethez vezető utakat délelőtt 10 órakor elzárták és a vonalon két oldalt elhelyezkedtek a különböző küldöttségek. Huszonnyolcz község deputációja állott táblával és zászlókkal a bejáratnál. A diszsátor előtti téren a fővárosból jött küldöttségek állottak. A megye küldöttsége *Beniczky* Ferencz főispán, *Beniczky* Lajos alispán vezetése alatt, Budapest székes főváros *Márkus* József főpolgármester, *Halmos* János polgármester, *Rózsavölgyi* Gyula alpolgármester, *Dezsényi* József, dr. *Örley* Lajos bizottsági tagok által volt képviselve. Ott volt a pestvidéki törvényszék, a koronauradalom, a csendőrség küldöttsége is.

A királyi sátor bal oldalán helyezkedtek el azok a budapesti hölgyek, a kik a szobor megalkotásához hozzájárultak és a kiknek müve volt az a hatalmas emlék, a melyet mint a magyar nők emlékét a királyasszony koporsója mellett az elmult évben elhelyeztek.

A hölgyek, a kik *Tisza* Kálmánné szül. gróf *Dégenfeld* Ilona és *Csiky* Kálmánné szül. *Gönczy* Etelka vezetése mellett jelentek meg, fehér szegfü és gyöngyvirágból álló diszes koszorut tettek a szoborra. A diszes koszoru egyik szalagján e jelmondat volt himezve: «Fény nevére, áldás emlékére», másik szalagján a tizennyolcz hölgy névsora pompázott valódi arany betükkel és pedig: *Tisza* Kálmánné, *Csiky* Kálmánné, özv. gróf *Teleki* Sándorné, gróf *Andrássy* Aladárné, gróf *Batthyány* Lajosné, báró *Kemény* Kálmánné, gróf *Csáky* Albinné, báró *Prónay* Gáborné, báró *Radvánszky* Gézáné, gróf *Pejácsevich* Tódorné, báró *Bánffy* Györgyné, ifj. gróf *Ráday* Gidáné, Nemeskéri *Kiss* Pálné szül. *Szapáry* grófnő, *Berzeviczy* Albertné, báji *Patay* Gyuláné, *Rudnay* Józsefné, *Arany* Lászlóné és *Korányi* Frigyesné.

Ugyancsak az ő soraikban foglalt helyet *Ferenczy* Ida urasszony, a királyné egykori kedvelt palotahölgye, a kit mindenfelől tisztelettejlesen üdvözöltek.

A leleplezés.

Pontban tizenegy óra volt, mikor távoli éljenzés jelezte a király érkezését. Huszár tábornoki egyenruhában közeledett a széles, szépen gondozott uton az uralkodó, jobbján *Klotild* főherczegasszonynyal. Utána jöttek *Frigyes* főherczeg *Auguszta* főherczegasszonynyal, *József* főherczeg *Mária Henriette* főherczegnővel és *József Ágost* főherczeg szárnysegédével és a főhadsegédekkel. A király és a főherczegek a diszsátorban foglaltak helyet, még pedig a főherczegek és főherczegnők a háttérben ültek le, az uralkodó pedig a sátor szélénél állva maradt.

A diszsátor jobboldalán Széll Kálmán miniszterelnök és felesége, Wlassics Gyula, Hegedüs Sándor, Lukács László, Darányi Ignácz miniszterek nejeikkel, Lobkowitz Rezső hadtestparancsnok, gróf Apponyi Lajos főudvarnagy, Berzeviczy Albert v. b. t. t. és számos katonai notabilitás állott, mig a baloldalon a képviselőház küldöttsége várakozott Perczel Dezső házelnök vezetése alatt. Ott voltak: Csávossy Béla háznagy, Molnár Antal, Nyegre László és Lukáts Gyula képviselőházi jegyzők, Barcsay Kálmán, Brázay Kálmán, Vészi József, Bornemissza Ádám, Wolfner Tivadar, Csincsek Flórián, Doboczky Ignácz, gróf Forgách Antal, Földváry Miklós, Halász Zsigmond, Kalocsay Alán, Klobusiczky János, Latinovics Géza, László Mihály, Lehótzky Antal, Lator Sándor, Lónyay Sándor, Münnich Aurél, Manaszy György, Nedelykovics Tivadar, Popovics V. István, Szőts Pál, Végh Arthur, Zmertich Iván, Pichler Győző, Degen Gusztáv képviselők. A szobor előtt állottak: Kapczy Vilmos főszolgabiró a szoborbizottság elnöke, Deininger Imre kir. tan. jószágigazgató alelnök, Pirkner Ernő erdőmester és Ripka Ferencz a végrehajtó-bizottság elnöke, mellettük volt gróf Csáky Károly váczi püspök oldalkanonokjával, Balázs czimzetes püspökkel.

Viharos éljenzés fogadta a királyt, a mikor a sátor belsejéből előre jutott és kezét kardjára téve, megállott szemben a lelkes közönséggel, a mely kalaplevéve üdvözölte az uralkodót. A nap erősen odatüzött a fedetlen fejekre, a mit a király észrevett és intett, hogy a kalapokat tegyék fel.

Az ünnepélyt a dalárdák által énekelt Himnusz vezette be, a melynek elhangzása után előlépett *Kapczy* Vilmos főszolgabiró, a szoborbizottság elnöke és kérte ő felségét, hogy adja meg az engedélyt a szobor leleplezésére.

A király ekkor attilája zsebéből kivett egy iv papirost és arról olvasta le a következő sorokat:

Gödöllő lakosságának kegyeletes érzéséből fakadt cselekedetét hálásan köszönöm, felejthetlen emlékezetü megboldogult hivesem, Erzsébet királynénak emelt szobor leleplezését kegyelettel teljesitem.

Hulljon le most a lepel . . .

Az uralkodó e szavaira a nemzeti szinü lepellel körülvett müről lehullt a boritó lepel és a szobormü előtünt teljes szépségében.

A szobor a parkban sétáló királynét ábrázolja, a mint egy pillanatra ernyőjére támaszkodva megáll s elmereng. Balkezében legyezőt s egy csomó virágot tart. A művész gyönyörüen fejezte ki a szoborban a plasztikai nyugalmat, másrészről azt a könnyed, szinte légies bájt, mely néhai szeretett királynénkat jellemezte. A szobor talapzata zebegényi trachitból készült s három lépcső fokon 8 szögletes formában emelkedik három méter magasra. A lépcső alján remek bronz koszoru van, melyet a gödöllői nők készittettek a következő felirással:

A GÖDÖLLŐI NŐK SZIVÉBEN
ÖRÖKKÉ ÉLNI FOG EMLÉKED!

A talapzat felsőrésze oszlopfejszerüen van kiképezve; nyolcz oldalát kőből faragott s részben aranyozott virágfüzérek diszitik. Felirata a következő;

ERZSÉBET KIRÁLYNÉNK.
(a hátlapon)
KÖZADAKOZÁSBÓL 1901.

A szobor, mely maga 2 és fél méter, rendkivüli hatást gyakorol a szemlélőre.

A lepel lehullása után a dalárdák *Erdélyi* Zoltán szép Erzsébet-himnuszát énekelték a zenekar kisérete mellett.

Ezalatt ő felsége szemeit merően a szoborra szegezvén, teljesen elmerült elhunyt hitvese érczalakjának szemlélésébe. Az öreg király szemei megteltek könyekkel, ujjai görcsösen tapadtak a nadrág széles zsinorzatához és hogy látható felindulását elfojtsa, zsebkendőjét vette elő és azzal törölgette arczát. A sátorban a főherczegnők is mélyen meg voltak indulva. Nem is titkolták el könyeiket.

A dal e közben elhangzott és ekkor *Ripka* Ferencz, a végrehajtó bizottság elnöke felkérte a földmivelésügyi miniszterét a szobor átvételére. *Darányi* Ignácz földmivelésügyi miniszter ekkor az uralkodó elé lépett s lendületes beszédben kijelentette, hogy a szobrot, a mely a vezetése alatt álló koronauradalom területén van, örömmel veszi gondozásába.

Beszéde igy hangzik:

Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb ur! Egy láthatatlan erő vonzotta a megdicsőült királynét hozzánk közelebb és közelebb. Tüneményes volt, hogy mennyire megszerette a magyar földet és a magyar népet. A magyar népben, a magyar nép nagy rétegeiben — palotákban és nádfedelek alatt — egyaránt, megtalálta azon eszményeket és erényeket, melyek ő benne oly csodásan egyesülve voltak. Ez magyarázza meg, hogy népünk egész gondolat és érzelmi világát annyira felfogta és annyira megértette. Felismerte a magyar nemzet lovagias és egyenes jellemét, felismerte benne a felséged fölkent személye iránt érzett kiolthatatlan hálát és ragaszkodást, a tántorithatlan hüséget és e hüséggel elválhatlanul egybeforrva a hazának végtelen szeretetét. (Éljenzés.) És történetünk könyvét lapozgatva, nem egy rokonvonást talált saját élte folyása és a mi ezredéves multunk közt; mert e mult is gazdag volt dicsőségben és e mult sem volt viszontagság nélkül. De nemcsak a megdicsőült királyné szerette a magyar népet; a magyar nép sem szeretett, nem imádott királynét még ugy, mint a megdicsőült Erzsébetet. Nem is halhat meg az, ki egy nemzet szivében van eltemetve. (Éljenzés.) Elmulhattak napjai: de élni — él tovább a nép emlékezetében és hagyományában, a nép költészetében és imáiban. És jelen van mindenütt, a hol jó emberek szeretnek és szenvednek, hogy példát adjon a szeretetben és példát adjon a szenvedésben is. Császári és királyi apostoli felséged legkegyelmesebb engedélyével e szobrot, a mely a királyi koronauradalom területén áll, kegyeletes őrizetbe veszem. De e szobrot nem őrzöm egyedül. Velem együtt őrzi azt Gödöllő becsületes magyar népe: velem együtt őrzik azt századok és ezrek névtelenül, jutalmat nem keresve, szivük nemes ösztönét követve csupán. (Viharos éljenzés.) De nem! Egy jutalmat mégis kérnek, hogy a mi megdicsőült Nagyasszonyunk vessen egy tekintetet az égből le reájuk. Ez az ő hitük, ez az ő reménységük. Most pedig tegyük azt a földön, — itt ezen a földön, mely az Ő emléke által van megszentelve, — a mit a mi órangyalunk az egben tesz. Fohászkodjunk: Isten áldd meg a királyt! Isten áldd meg a hazát! (Hosszantartó éljenzés.)

Cercle a szobor körül.

A hivatalos leleplezési programm ezzel véget ért. A király ezután Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter kiséretében körüljárta a szobrát és megnézte annak minden részletet. *Kapczy* Vilmos főszolgabiró a szoborbizottság elnöke bemutatta ő felségének a szobrot alkotó művészt és a szoborbizottság tagjait.

Ripka Ferenczhez a végrehajtó bizottság elnökéhez igy szólt a király:

«Tudom mennyit fáradott, tudom milyen sok dolga volt. De szép siker koronázta munkálkodását. Köszönöm a mit tett a szobor létrejövetele érdekében.

Deininger Imre és *Kinck* Ede királyi tanácsosok megszólitása után *Brüll* Lajos bizottsági titkárt mutatták be, kihez igy szólt: «Kegyednek is sok dolga volt tudom. Bizony sok volt — válaszolt Brüll — de szivesen tettem felejthetellen királynénk szobraért. *Elefánty* Béla községi jegyzőtől is a munkája után érdeklődött, *Magyar* Kázmér gazdasági intézeti tanfelügyelőtől lakását kérdezte.

Majd *Róna* Józsefet, a szobor alkotóját szólitotta meg a ő felsége és barátságosan üdvözölvén őt, hosszasabban beszélgetett vele.

— Meglepett, mily szépen oldotta meg nehéz feladatát. Valóban nagy szép szobor. Gratulálok — bucsuzott el a művésztől a király, a kinek bemutatták azután *Róna* Józsefnéj is, a művész nejét, a ki ugyanis a delelőtti istentiszteleten a kastély kápolnájában a mise alatt énekelt. A király Rónánéhoz igy szólt:

— Szivesen köszönöm, hogy a templomban oly szépen énekelt.

Titteldorf Aladárnak, a Beschorner-féle öntőgyár igazgatójának a király a következőket mondta: «Nagyon szépen oldotta meg az öntőde a feladatát. Örülök sikerének.» *Rózsavölgyi* Gyula alpolgármesternek, mint a Budai Dalárda elnökének azt mondta: «Valóban meglepett a dal. Nagyon szép volt.» *Hackel* N. Lajoshoz, ki dirigálta a dalosokat, igy szólt: «Pompásan sikerült az ének.»

Erdélyi Zoltánt is megdicsérte az uralkodó a szép Erzsébet-himnuszért.

A gödöllői nők választmányának vezetőjét, *Kapczy* Vilmosnét is megszólitással tüntette ki, szintugy *Pirkner* Ernő erdőmestert, *Ivanits* Ferencz erdészt, kinek a park rendezését köszönte meg.

Ő felsége ezután a főherczegek és főherczegnőkkel együtt a szoborhoz ment, azt tüzetesen megnézték s azután a szobor mögötti sziklacsoporthoz mentek. A mint visszatértek a sátorhoz, ő felsége megpillantotta gróf *Csáky* Károly váczi püspököt, kivel barátságosan beszélgetett s megköszönte a délelőtti istentisztelet tartását. Ezután ő felsége kiséretével elvonult. A mint a térről elmentek, két kis leány csokrot nyujtott át ő felségének, mit ő mosolyogva vett át tőlük.

Ezután ő felsége megszemlélte a mult évben *Zala* György által készitett Erzsébet-emlékművet, mely a szobor hátterét képezi; az emlékmű egy mesterséges domb, melyen szikladarabok vannak egymásra rakva, a tetejét pedig arany korona diszíti. Midőn ő felsége látta, hogy a királyi ház tagjai helyükön maradtak, felkérette őket, hogy kövessék őt és azután a királyi ház tagjai, valamint a miniszterek által környezve az emlékműre vezető lépcsőkön állt és onnét szemlélte a szobrot. Mintegy 5 perczenyi időzés után, mely idő alatt József főherczeggel, Széll miniszterelnökkel és Darányi miniszterrel beszélgetett, Klotild főherczegasszonynak karját nyujtotta és a királyi család tagjaival, ugy mint a bevonulásnál, a közönség folytonos lelkes éljenzése közt a kijárat felé tartott.

Jóval elmult tizenkét óra már, midőn ő felsége a főherczegekkel a palotába ment, hol dejeunert adott.

A dejeuner.

Déli egy órakor a király dejeunert adott, melyen jelen voltak: Frigyes főherczeg, József és József Agost főherczegek, Clotild, Auguszta, Erzsébet Henriette és Clotild Mária főherczegnők, Széll Kálman miniszterelnök, gróf Széchenyi Gyula, Lukacs László, Wlassics Gyula, Darányi Ignácz, Cseh Ervin, Plósz Sándor és Hegedüs Sándor miniszterek, Harrach Mária Terézia grófnő, Hohenlohe herczegnő, Andrassy Aladár grófné, Széchenyi grófné palotanőlgyek, a megdicsőül Erzsébet királyné udvarhölgyei: Festetich Mária, Sztáray Irma grófnők, Szinnyey Miczi bárónő, továbbá Ferenczy Ida alapitványi hölgy, báró Kecz. Frigyes főherczeg főudvarmestere, báró Vécsey százados József főherczeg hadsegéde, Szirmay grófné Klotild főherczegnő udvarhölgye, gróf Szapáry József szolgálattevő kamarás, Zichy grófnő udvarhölgy, herczeg Lobkovitz Rezső badtestparancsnok, Perczel Dezső, a képviselőház elnöke, Beniczky Ferencz főispán, Beniczky alispán, Márkus József főpolgármester, Halmos János polgarmester, gróf Csáky váczi püspök, Kapczy Vilmos a szoborbizottsag elnöke, Ripka Ferencz a végrehajtó-bizottsag elnöke, Róna József szobrasz, dr. Ruzsinszky plébános, herczeg Liechtenstein első főudvarmester, gróf Paar és Bolfrass főhadsegédek, gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy, König osztalyfőnök, dr. Kerzl udvari tanácsos, Pillik őrnagy, báró Höhnel és báró Apor szárnysegédek, Huber sorhajó-kapitány és Marguti törzskari kapitány.

Az étlap következőleg volt összeállitva:

Potage Chesterfield
Ecrevisses en belle-vue
Rein de chevreuil garni
Canards de france salade, compote
Mousse à la Fontanges
Fromage
Dessert.

A dejeuner a rendes ebédlőteremben volt, hová ő felsége a dohányzó szobából jött mellette herczeg Lichtenstein első főudvarmesterrel, mig jobbján Klotild főherczegasszonyt vezette. Utána jött karonfogva Frigyes főherczeg Auguszta főherczegasszonynyal, azután József főherczeg Mária Henriettel s végül jött József Ágost főherczeg. A dejeuner 40 perczig tartott, azután ő felsége a dohányzó terembe ment, hová a jelenvoltak is követték.

Itt először Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszterrel beszélt, majd pedig hosszasan beszélgetett Ferenczy Idával, a boldogult királyné egykori felolvasónőjével. Azután Festetich és Sztáray grófnőket tüntette ki a király megszólitással. Beszélgetett azután Lukács László, Plósz Sándor, Cseh Ervin és Hegedüs Sándor miniszterekkel, Gróf Csáky Károly püspökkel szintén beszélgetett. Beniczky Ferencz főispán és Beniczky Lajos alispánnal szintén váltott néhány szót, Kapczy Vilmos főszolgabirónak ezt mondta:

— Ennél meghatóbb s lélekemelőbb ünnepélyen nem voltam.

Midőn az uralkodó Rónát meglátta, rögtön hozzáment s ezekkel a szavakkal szólitotta meg:

— Ismételten szivesen köszönöm, hogy ilyen szép szobrot alkotott.

A gödöllői plébánostól azt kérdezte, kik voltak azok a kis gyermekek, a kik neki virágot nyujtottak át. A nevök után is érdeklődött a király, mire a plébános megmondta, hogy *Paterc*s czipész gyermekei. Végül még *Hackl* N. Lajos karnagyot is megszólitotta, megkérdvén, hogy iskolasgyermekek voltak-e, kiket az ünnepélyről hazatértében hallott, mire Hackl «igen»-nel felelt.

József Ágost főherczeg Rónával beszélt hosszabb ideig és igen elismerőleg nyilatkozott alkotásáról. A vasutnál pedig ujra gratulált a művésznek.

A király a három órai vonattal Bécsbe utazott.

Abból az albumból, mely ez alkalommal megjelent, legfelsőbb meghagyásra ötven darabot összecsomagoltak és az udvari vonatra rakták.

A dejeuner előtt az uralkodó Széll Kálmán miniszterelnököt magánkihallgatason fogadta.

*

Ripka Ferencz a szoborbizottság elnöke, «Erzsébet királyné Gödöllőn» czimmel egy igen szép alkalmi müvet irt a szoborbizottság megbizásából. A diszmű, a mely a megdicsőült királynő gödöllői tartózkodásának idejéből közöl sok érdekes részletet, nagy keresletnek örvendett az ünnepségen. Mindenki a notabilitások közül tett el magának emlékül egy példányt.

Budapest, május 20.

A kereskedelmi szerződések megujitása. A milanói „Sole" állitólag jó forrásból azt a hirt közli, hogy a hármasszövetségbe tartozó államok kormányai bizalmas diplomácziai tárgyalásokat folytatnak az 1905-ben lejáró kereskedelmi szerződések megujitása iránt.

Választási mozgalmak. A bajai szabadelvü párt vasárnap tartotta meg nagygyülését id. *Szutrely* Lipót elnöklésével. A gyülésen ujból *Plósz* Sándor igazságügyminisztert jelölték képviselőnek. Holnap küldöttség megy Budapestre, a mely felajánlja a mandátumot a miniszternek. A gyülésen csak 150 választó volt jelen.

A belgrádi események.

Képzelhető, minő hatással van a szerb népre az a körülmény, hogy a királyi családnak egyelőre kilátása sincs trónörökösre. Dr. *Vuics* szerb miniszterelnököt meginterviewolta a *N. Fr. Pr.* belgrádi tudósitója, s ő is főleg azt tartotta a legszomorubbnak, hogy a szerb nép *egy szép reményében csalódott.* Hosszasan és részletesen elmondta, hogy az orvosok minő szakvéleményt adtak arról, hogy Draga királynő jóhiszeműségét igazolják, s ő maga is a legteljesebben meg van erről győződve. Idézte dr. *Cantacuzene* bukaresti orvos véleményét is, a ki kijelentette, hogy ugyanaz az eset, mely most Draga királynéval történt, *történt meg évekkel ezelőtt Carmen Sylva román királynéval is.* Az egész ország, maga Károly király is azt hitte, hogy a királyné trónörökössel fogja megajándékozni, de a remény nem teljesedett be. Vuics azzal fejezte be beszédét, hogy az orvosok határozott véleménye szerint ez az egész tragikus eset nem lesz káros hatással Draga királyné egészségére, s hogy Szerbia *meg fogja kapni tőle a trónörököst.*

Igy nyilatkozott a szerb miniszterelnök, de maga a nép egészen más véleményen van, melynek helyességét vagy téves voltát nem lehet ezuttal elbirálni, s csak a jövő fogja megmutatni, kinek volt igaza.

Annyi kétségtelen, s abban minden belgrádi jelentés megegyezik, hogy a királyné szánalmas lelki állapotban van. Folyton sir s az ágyat kell őriznie. Idegrendszerét felduláták a folytonos orvosi vizsgálatok. A király azonban még mindig a legnagyobb gyengédséggel viseltetik iránta. Érdekes a belgrádi nőknek és az orvosoknak magaviselete. A nőket az eset egyatalán nem lepte meg. Ők már rég feltétlenül tisztában voltak a helyzettel; az orvosok mosolyognak, ha Belgrád utczáin ismerőseikkel találkoznak. Mellőzötteknek érzik magukat, s az a véleményük, hogy helytelen orvosi véleményt, mint a franciák, ők is tudtak volna adni.

Ma még azt sem lehet mérlegelni, hogy minő politikai hatása lesz a dolognak.

Ma a következő táviratok érkeztek:

Belgrád, május 19.

Egy lapnak azzal az állitásával szemben, hogy *Gubarov* tanár orosz titkos rendőr, illetékes oldalról konstatálják, hogy dr. Gubarov a moszkvai egyetem rendkivüli tanára és dr. *Snegirev* Feodorovics Vladimir, a hires tanárnak első asszistense.

Belgrád, május 19.

Cantacuzene román tanár véleménye igy hangzik:

A királyné ő felségénél ellentétben egy orvosnak nyolcz hónap előtt elővigyázatlanul adott ama véleményével, hogy terhesség kezdete forog fenn, az ugynevezett hamis vagy *ideges histerikus terhesség összes jelei mutatkoztak.* A királynét véleményében még megerősitette testének gyorsan növekedő feltünő terjedelme, mely az ugyanazon orvos által ajánlott ülő életmódnak volt a következménye. Oly beteges állapotról van szó, mely teljesen alkalmas arra, hogy a beteget és környezetét félrevezesse. Konstatálom jelenleg a test terjedelmet illetőleg egy helyi baj fenforgását, mely *méhgyuladásból áll összekötve idült perimetritisszel*, mely a tévedéseket okozta. Ez az állapot, melynek jelentősége azonban nem komoly, a már megkezdett kezelést igényli. Aláirva: *Cantacuzene.*

UJDONSÁGOK.

— május 20.

— ***Személyi hirek.*** A *király* vasárnap este kiséretével és *Paar* és *Bolfras* főhadsegédekkel Bécsbe érkezett és a Hofburgba hajtatott. — A *román királyi pár* hazafelé való utaztában vasárnap délután fél négy órakor a predeáli állomásra ért, a honnan rövid tartózkodás után Bukarest felé tovább utaztak. — *Luitpold* bajor régensherczeg leányával, *Terézia* herczegnővel ma reggel nővérének, modenai *Adelgunda* herczegnőnek látogatására Bécsbe érkezett.

— **A király elutazása.** A király tegnap délután 3 óra 15 perczkor Gödöllőről Bruckba utazott, a hol a jövő héten kezdődnek a nagy hadgyakorlatok. Az udvari személyzet egy része már szombaton elutazott, a másik része ma megy a király után. A király már csak az őszszel tér ujra vissza hozzánk.

— **Budavár visszavételének emlékünnepe.** A főváros polgársága szép emlékünnepélyt rendezett Budavár visszavételének évfordulója alkalmából. Ezrek vonultak ki zárt sorokban a krisztinavárosi temetőbe, hogy hazafias beszédek kiséretében letegyék koszorujokat a hősök sirhalmára. Az ünnepélyen résztvevő egyesületek és asztaltársaságok délután 3 órakor gyülekeztek a budai Horváth-kertben. Ott voltak a honvédmenedékház lakói is, kik e napra szabadságot kaptak. A menet délután félnégy órakor indult el. Elől vitték az «1848—49-iki honvéd betegsegélyző és temetkezési egylet» zászlaját, ezután ment mintegy 70 negyvennyolczas honvéd, ezután a sütők dalárdája s az egyesületek és asztaltársaságok, mindenik saját zászlaja alatt. A menet a koronaőr-utczán, Mészáros-utczán, márvány-utczán és győri-uton végig haladt a németvölgyi temetőbe, a hol a Budavár ostrománál elesett szabadsághősök siremléka áll. A sirhoz érve, a sütők dalárdája elénekelte a Himnuszt, azután dr. *Barta* Ferencz tartott a főváros polgársága nevében emlékbeszédet. Megjelentünk — ugymond — azok sirjánál, kik a hazáért vérüket ontották. Midőn a holtak iránti kegyeletünket lerójuk, hálásan emlékezünk meg a még élő hősökről is; a nemzet, a főváros és a polgárság nevében mondunk nekik köszönetet. A mig a magyar nemzet él, a mig csak egy szabad magyar lakik is a Tisza—Duna partjan, mindig megünneplik e napot s a hősek emlékét mindig tiszteletben fogják tartani.

Ezután Kornai István szavalta el «A honvédek» czimü hazafias érzéssel megirt költeményét, a melynek két utolsó versszaka igy hangzik:

Ez az a mesebeli sárkány,
Mely mindent fölfal: pénzt, szüzet.
De győz még a fekete-sárgán
A nép, mely néki megfizet.
Nem nyom soká e gyülölt tábor,
Az óra ütni fog megint,
S ezrenkint jönnek át sorából
Zászlónk alá hű véreink.

De csitt! Még áll Bécs minden szónál
Legyen nagyobb a gondolat!
S legyen nagyobb a gondolatnál —
A tett, mely nem késhet sokat.
Igy álljva készen küzdelemre,
Nem félhetünk, oh nemzetem.
Gondoljunk csak a honvédekre
És teljes lesz a győzelem!

A református dalkör éneke után *Taksonyi* József szavalta el «A honvéd sirokon» czimü költeményét.

A református dalkör a «Mi pirosik ott a sikon távolban» czimü szép hazafias dalt énekelte, majd *Klein* Pál letette beszéd kiséretében az asztaltársaságok központjának koszoruját. Koszorut tettek még: *Lukács* János az «Irányi Dániel asztaltársaság», *Szabó* Lajos a «Gróf Batthyány Lajos asztaltársaság», *Lőmy* György a «Gondüzök», *Péter* Imre a «Széchenyi asztaltársaság», *Sebők* Mihály a «Kossuth Ferencz asztaltársaság» és végül *Szente* Márton az «Előre» önképzőkör nevében. Az ünnepély a Szózat és a Kossuth-nóta énekiésével ért véget. Az ünnepélyt rendező egyesületek és asztaltársaságok ezután az öreg honvédeket a Zimmermann-féle alagut-utczai vendéglőben megvendégelték.

— **Köpösdy Dezső és a rendőrség.** *Köpösdy* Dezső joghallgatónak az utóbbi időkben ugyancsak meggyült a baja. A mig az egyetem tanácsa tegnapelőtt örök időkre kitiltotta az egyetemről a botrányokban vezérszerepet vitt fiatal embert, addig a rendőrség összegyüjtötte párbajainak egész sorozatát. Eddig tizenöt párbajügyben fejezte be a rendőrség a vizsgálatot és azoka áttette az ügyészséghez.

— **Ujabb pénzhamisító banda Tordán.** Tordáról irják: Ismét egy pénzhamisító bandát fedezett fel a maros-ludasi csendőrség a vármegye mezőségi járásában. Ebben a bandában görög-katholikus papok és tanitók, továbbá gazdatisztek a főkolomposok, a kik öt-koronásokat és egyforintosokat gyártottak. Az elfogottak egyike *Deák* Gyula m.-tóháti görög-katholikus pap már régóta gyanus volt a csendőrök előtt. Elfogatása után bevallotta, hogy ő a hirhedt *Gasparidesz* Viktorral szövetkezve, egy budapesti czégtől hamis pénz készitésére szükséges anyagot rendelt meg. *Deáknál* a motozás alkalmával két darab hamis öt-koronás pénzdarabot és 27 darab betüzőt találtak. Deák vallomása alapján a csendőrök kihallgatták *Vlásza* Vazul mezőbodonyi görög-katholikus papot és *Pap* János görög-katholikus tanitót. Vlásza azt vallotta, hogy a betüzőt ő rendelte a felesége nevére, továbbá egy kilogramm ezüst masszát és ezeket februárban 101 koronáért váltotta ki a mezőzáhi postán. Vlászáné szintén tudott a dologról, de tagadja, hogy ő pénzt hamisitott volna. A betüzővel könyvek sarkát akarta megbetüzni, de mert nem sikerült, hát a sárba dobta. Az ezüst masszából gyertyatartót akart önteni, de mert ehhez sem értett, az ezüstöt eladta Marosvásárhelyen 60 koronáért. Pap János tanitó szintén beismerte a bünrészességet. A hamisitásban bünrészes még egy kissármási zsidó boltos is. Erős gyanu alapján elfogták még *Szigeti* Péter gazdatisztet is, a kinek Tordán levő lakásán 56 darab hamis egyforintost találtak. Szigeti Péter bevallotta bünösségét.

— **A zionisták vezére a szultánnál.** A zionisták tudvalevőleg arra törekednek, hogy visszaállitsák a hajdani zsidóországot, még pedig egészen modern módon: részvénytársasági alapon. Miután Palesztina a török szultán országa, természetes, hogy ennek a tervnek a megvalósításához első sorban a szultán beleegyezésére van szükség. A zionisták már meg is próbálták, hogy részükre nyerjék a szultán jóindulatát és erre irányuló kisérlet, hogy a mozgalom egyik legagilisebb vezetője: *Herzl* Theodor, a magyar származásu bécsi iró a minap kihallgatason volt az igazhivők urának. A szultán — hir szerint — szivesen fogadta Herzlt, de hogy mit igért és mit tagadott meg, arról nem került hir a nyilvánosságra.

— ***Nyolczszoros táviratozás.*** Érdekes kisérleteket folytatnak ez idő szerint a Berlin és Hamburg között levő táviró-vonalon. Arról van szó, hogy egy és ugyanazon a huzalon egyidőben nyolcz táviratot továbbitsanak, még pedig ugy, hogy négyet az egyik állomásról és négyet ezzel ellenkező irányban a másik állomásról. Az ilyen többszörös táviratozás dolgában eddig csak addig tudtak eljutni, hogy Páris és Berlin között a *Boudot*-féle készülék alkalmazásával két táviratot továbbitottak egyidőben egy vonalon, és ime most nyolcz táviratot is lehet egy huzalon egyidőben küldeni. Az erre való készüléket *Rowland* A. Henry, nemrég elhunyt amerikai fizikus szerkesztette. A készülék a párisi kiállitáson is látható volt, de a kipróbálására csak most került a sor. A kisérletek teljesen kielégitő eredménynyel járnak, a mi annál nevezetesebb, mert Rowland készüléke olyan elven alapul, melynek teljesebb alkalmazásával nem kevesebb, mint 72 táviratot lehet majd egy vonalon továbbitani. Hogy a táviró-hálózatok kiépitésében ez mily nagy megtakaritást jelent, arról fölösleges külön beszélni.

— **A Philippini szigetek ára.** Az Egyesült-Államok pénzügyminisztere hivatalos jelentést adott ki ama haditügyi költségekről, a melyeket a Fülöp-szigetek háboru és pénzáldozatok árán való megszerzésére forditottak. A jelentésből kiviláglik, hogy bizony rémséges árat fizetett Amerika az ő «önzetlen» intervenciójáért, a melyért kellő ellenértéket nem kapott, ezután meg még kevésbé remélhet. Sőt most, hogy a háborunak végére jutottak, sőt *Aguinaldót* is elfogták, most, mikor az amerikai adminisztrációt kellene bevinni a szigetre s azt megkedveltetni az uj eszmével meg nem szokott lakossággal: most tünnek csak elő igazán a vállalkozás eddig alig ismert, vagy legalább kellőleg nem méltányolt ezernyi nehézségei. Hogy mennyibe került maga a háboru s a szigetek birtokba vétele, arról az alábbi horribilis számok beszélnek:

Hadihajókra s hadsereg felszerelésekre	202,573.000 dollár.
Katonai fizetésre	173,000.000 »
Spanyolországnak végkielégités . .	20,100.000 »
Összesen:	395,673.000 dollár,

vagyis magyar pénzben 1 billió, 978 millió 365 ezer korona. Ez bizony egy kicsit borsos ár, a melynek kifizetése miatt méltán szijják a fogukat a számitásukban ezuttal nagyon is csalódott yankeek!

— **Egy angol nő az amerikai magyarokért.** Vallásos buzgóságának és egyuttal a magyarok iránt való rokonszenvének igazán megható módon adott kifejezést egy magát megnevezni nem akaró derék amerikai nő a fönixvillei magyar reformátusok ujonnan épült kicsiny templomában. Honfitársaink épen elvégezték az istentiszteletet s bent maradtak a templomban megbeszélendők a lelkésznyerés módozatait, mikor egy angol ref. nő a legutolsó padból felállott s ezer koronát nyujtott át csengő amerikai dollárokban az elnöklő trentoni magyar lelkész, *Virágh* István kezeihez abból a czélból, hogy ez összeg a kihivandó fönixvillei magyar református lelkész fizetése biztositására forditassék. Egyszersmind ez összeget a jövőben is több évre következőleg biztositotta a gyülekezeti pénztár részére. Irja levelezőnk, hogy azt a meghatottságot, mely e derék nő szavai nyoman az előbb még aggódó kis gyülekezet minden egyes tagján erőt vett, leirni nem lehet. Alig tudtak szóhoz jutni a váratlan öröm hatása alatt. Egyenkint mentek a derék nőhöz s nem szóltak semmit, csak megszoritották a kezét annak, ki az áldozatkészség ilyen nem mindennapi megnyilatkozásával egyszerre valósággá változtatta a gyülekezet reményeit. A gyülekezet évi 2600 korona ajanlatával s e kegyes nő 1000 korona adományával most már remélhetőleg a közeli jövőben önálló magyar lelkészséggel fognak birni a derék fönixvillei magyarok, a mit bizonyára ki is érdemelnek.

— **Zsebmetszők iskolája.** A szabályszerűen szervezetti gazemberség netovábbja az a zsebmetszőket kiképező intézet, melyet a minap fedeztek fel a Nápoly mellett Fourigrotta-ban. Az iskolának megvoltak az elöljáról, a kik ellenőrizték a tanitást, megvolt a tanára, a ki — a jutalékokon kivül — megállapitott fizetést kapott és nagy számmal voltak növendékei, a kik a zsebmetszés titkaiból nyertek oktatást. A tanitónak szorosan körül voltak irva kötelességei és jogai. Pontosan be kellett tartania a tanórákat és joga volt elverni a hanyag tanulókat, valamint az is megillette, hogy a tehetségesebb növendékek lopásaiból befolyó értéktárgyak felét magának tartsa. Az iskola pompásan virágzott, mignem a tanitó tulbuzgalma most véget vetett az egésznek. Egyik diákját, a ki nem akart eléz szorgalommal lopni, morális felháborodásában kicsit nagyon is megverte, mire ez följelentette az iskolát a rendőrségnél, amely azután persze gondoskodott az iskola megszüntetéséről.

— **Magyar kereskedők Boszniában.** A magyar kereskedelmi csarnok két hétig tartó tanulmányutat rendez Boszniába. A tanulmányutba való részvételre száznál többen jelentkeztek kereskedőink közül, a kik üzleti összeköttetések szerzése végett utaznak az okkupált tartományokba. A tanulmányutra szerdán este indulnak és junius elsején érkeznek vissza.

— **El Amerikába.** Amerikai levelezőnk irja:

A mult héten Newyorkban kikötött *Kaiser Wilhelm* nevü hajón 320 magyar ember érkezett Amerikába. Ugyancsak a mult héten több más hajókon összesen 1142 magyarországi kivándorló szállott ki a newyorki kikötőben, nem is számitva azokat, kik a baltimorei, philadelphiai vagy a kanadai kikötőkben léptek amerikai földre. Oly óriási arányokban hagyják oda áldott hazánk földjét, különösen Abaujból és tuldunáról a szegény emberek, hogy ez az itteni bevándorlási hatóságnak is feltünt s a magyarság beözönlésének ellensulyozására (még mindig a «nem kivánatos elemek» között szerepelünk!) a bevándorlási törvény egyes szakaszainak szigorubb alkalmazását vették czélba. Egyik jól értesült newyorki napi lap még azzal is fenyegetődzik, hogyha maskép nem sikerülne a *hunok inváziját* megszüntetni, amerikai kormánybiztost kell küldeni a magyar felvidékre, főleg abból a czélból, hogy ennek a hivatalnak információt, kellő támpontot szolgáltassanak az itteni bevándorlási hatóság részére sok olyan egyén visszaküldését illetőleg, a kik szerződésszerü kihivás vagy csábitás gyanuja alatt állanak, a mit tudvalevőleg az amerikai törvények erősen tilalmaznak. Annyi tény, hogy azokat az ügynököket, kik a kivándorlás fő-mozgatói, nem ártana működésök korlatlanságában kissé megrendszabályozni.

— **Furcsa védelem.** Az európai hatalmaknak a török postával való konfliktusa alkalomszerüvé teszi a fölelevenitését a következő esetnek, mely két év előtt történt Konstantinápolyban. A stambuli posta igazgatóját, *Takir Nazmi* effendit törvényszék elé állitották, mert a postára adott levelekről rendre leszedte a bélyegeket és azután a saját hasznára értékesitette ezeket. Az emberséges effendi nem is tagadta ezt a tényállast, de mindamellett felmentést kért, még pedig azzal a megokolással, hogy az ő bélyegtolvajlása következtében az államnak háromszor akkora jövedelme volt a postából, mint ha ő békében hagyja a leveleket. A bélyegtől megfosztott levelekért a czimzettek ugyanis háromszor annyit voltak kötelesek fizetni, mint a mennyi az eredeti bélyeg értéke volt. A biráknak tetszett ugyan az érvelés, de miutan sok európai czég volt érdekelve a pörben, valamint a tárgyaláson is sok konzulatusi hivatalnok volt jelen, az állam jövedelmét tulságos buzgalommal szaporitó posta-igazgatót mégis négy hónapi börtönbüntetésre itélték.

— **Mikor a czenzor utazik.** Vajmi kedélyes sajtóbeli állapotok uralkodnak Borgu finnországi városban. A város több lappal dicsekedhetnék, a melyek azonban most mindannyian kénytelenek önkéntelen vakácziót tartani. A borgai czenzor ugyanis néhány napja elutazott és azóta egy lap sem jelenhetik meg. A borgaiak majd csak akkor olvashatják ismét helyi lapjaikat, a mikor a czenzor visszaérkezik. Addig nincs ujság.

—

= **Munkásgyülés.** Az ujjászervezett szocziáldemokrata párt tegnap délután 3 órakor a nagyiófa-utczában levő Maloschik-féle vendéglő udvari helyiségében népes gyülést tartott, melyen mintegy 500 munkás jelent meg. A rendőrség részéről *Tóth* Lajos kerületi kapitány volt elen. A gyülés napirendjére *A munkásnép politikai és gazdasági helyzete*, valamint *Az összeférhetlenségi törvényjavaslat* volt kitüzve. Elnöknek *Beller* Antalt választották meg. A napirend első pontjának előadója *Poór* Árpád volt, a ki ismertette a munkásnép türhetetlenül rossz viszonyait, melyiyel szemben munkástörvények szükséget hangoztatja. Kijelenti, hogy a munkásnép gazdasági helyzete csak akkor fog kedvezőbben alakulni, ha politikai jogai lesznek s azokat érvényesiti. E tárgyhoz hozzászóltak még *Kromer* Balázs és *Bogdány* Soma. A napirend második pontjának előadója *Pollacsek* József éles kritikát gyakorol az összeférhetlenségi törvényjavaslat fölött. Ugy a törvényjavaslatot, mint annak végrehajtását olyannak tartja, mely az egyes politikai pártok tusájának eszköze s arra szolgál, hogy egymást a parlamentből kiszoritsák a nélkül, hogy a politikai helyzetet megtisztitaná. A szónok azután annyira elragadtatja magát, hogy a rendőrkapitány ismételten *rendreutasitja*, majd pedig mikor a parlamentet sértő kifejezéseket használt, *megvonta tőle a szót.* Az utána következő szónok *Poór* Árpád azt iparkodott bizonyitani, hogy mind az a kormánypárti képviselő, a kit a hatóságok pressziója mellett választanak meg, a kormánynak le van kötelezve, tehát összeférhetlen. A törvényjavaslat intenciója szerint az állami hivatalnoknak nem is lehet szavazati joga, mert hiszen az általuk megválasztott képviselő ilyenformán függési viszonyba jut a kormánynyal. A gyülés befejezése után az összegyült munkások rendben távoztak el.

= **Megöltek egy legényt.** *Bertleman* Mihály 36 éves napszámos hétközben jámbor tót, de szombaton, mikor zsebében van a heti keresete, szeret mulatni. Az éjszaka is mulatott a fóthi-ut és csángó-utcza sarkán levő kis korcsmában két társával, *Spácsek* János kocsissal és *Szabados* András napszámossal. Nóta is volt, bor is volt bőven, csak a muzsikaszó hiányzott. Észrevette Bertloman, hogy a szomszéd asztalnál vacsorázik *Balázs* Flóris czigányprimás. Atszólt hát neki:

— Huzz egy nótát more!

Balázs huzott volna is, de tudni akarta előbb a nóta árát.

— Hát mit fizet, ha huzom?

— Egy krajczárt — vágta ki büszkén a napszámos. Balázs nótája azonban drágább és iggy Bertleman nem mulathatott hegedüszónál. Ez nagyon elkeserlettte. Bosszut forralt a czigány ellen s ezt az utczán megleste. A mint kilépett Balázs a csárdából, rátámadt a napszámos, de a czigány sem volt rest és ugy vágta fejbe Bertlemant, hogy berepedt a koponyája. Spacsek és Szabados is a czigány pártjára állt és az általános verekedésben valamelyikük elmetszette Bertleman ütőerét, a ki összeroskadt és pár pillanat alatt elvérzett. A szomoru végű mulatság áldozatát bevitték a boncztermebe, a három gyilkost pedig *Tóth* János rendőrfogalmazó a kihallgatás után letartóztatta.

= **Elfogott rablótámadók.** Még a mult hó 27-én történt, hogy az aradi- és rózsa-utczák sarkán két suhancz megtámadott egy öreg embert s a pénztárczáját és az ezüst óráját elrabolta. A rendőrség most letartóztatta a merénylőket *Takácsi* János 25 éves munkanélküli szabó és *Pottyán* Ede 24 éves csavargó személyében. A rendőrség kéri a megtámadott öreg embert, hogy jelentkezzék a főkapitányságon, II. em. 71, mert szembesiteni akarják a merénylőkkel.

= **Kifogott holttest.** Tegnap este a felső rakpartón, a Viktória-gőzmalommal szemben egy ismeretlen férfi holttestét fogták ki a Dunából. A holttestet a törvényszéki orvostani intézet boncztermébe vitték.

= **Osztálysorsjegy érdekelteknek.** A *Nemzeti* pénzváltó részvénytársaság az ország *legnagyobb* osztálysorsjegy elurusitó helye, üzletkörének nagy kiterjedésénél fogva leginkább képes a sorsjegyvásárló közönségnek minden irányban *előnyöket* és teljes *biztonságot* nyujtani. E társaság czégnyomásával ellátott eredeti sorsjegyek tulajdonosának tehát az előzékeny lebonyolitás már előre biztositva van. Ha az intézet sorsjegyei nem közvetlenül annak pénztáránál (Budapest, Gizella-tér Haas palota) szereztetnek be, ugy tessék mindig a »Nemzeti« felülbelyegzésével ellátott sorsjegyet kérni.

= **Török A. és Társa szerencsebankházát** ajánljuk: legnagyobb osztálysorsjáték detail-üzlet Budapest, Váczi-körut 4/g.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Fővárosi nyári szinház.** Ma, hétfőn Sardou rég nem adott hatásos szinműve a «Szókimondó asszonyság» kerül szinre. A czimszerepet *Horváth* Sárika játsza, kinek e szerep legjobb alakításainak egyike. A többi főbb szerepet Pethes, Klenovits, Sebestyén, Tóth Ilonka, Czakó és Kremer játszák. Az igazgatóság uj, diszes jelmezeket készittetett a darabhoz. Szerdán «Szép Helenát» adják az eredeti alakjában, ahogy azt Pálmaival adták a népszinházban. A czimszerepet *Sugár* Aranka, Párist Mihályi játssza.

— **Hirek a nemzeti szinházból.** Szerdán, e hónap 22-én, hosszabb pihentetés után, szinre kerül «Az agglegények», *Sardou* ötfelvonásos vigjátéka, Antoinette szerepében *Ligeti* Juliskával. «A bor» e héten kétszer szerepel a müsoron, még pedig kedden, e hónap 21-én és pénteken, e hónap 24-én. Pünkösd vasárnapján az «Ember tragédiája» kerül szinre, Madách remekművének ez lesz az utolsó előadása ebben a szinházi évadban. Pünkösd hétfőjén «Pry Pált» adják. A szinház legközelebb feleleventi, csaknem egészen uj szereposztással *Sardou* évek óta nem adott vigjátékát: «A jó falusiak» at. E vigjáték reprizét az igazgatóság a jövő hét szombatjára, junius elsejére tüzte ki.

— **Markus Emilia utolsó felléptei.** *P. Márkus* Emilia, a nemzeti szinház kitünő müvésznője, vasárnap, e hónap 26-án, kezdi meg szerződésileg biztositott három havi szabadságidejét. A müvésznő e hónap 29-án «A bölcsőben játsza *Laurenceot*, csütörtökön, e hónap 23-án, a «Faust»-ban Margitot, szombaton pedig, e hónap 25 én, utolsó fellépteül az «Endre és Johanna» Johanna szerepét játsza el.

— **Feld Zsigmond jubileuma.** A városligeti szinkör érdemes igazgatójának, *Feld* Zsigmondnak a jubileuma széles körökben érdeklődést kelt. A rendezésre alakult nagybizottsag tagjai egyforma lelkesedéssel állottak az ügy szolgálatába, minek a bizottság összeállitását tekintve nagy sikere lesz. A jubileumi ünnep *e hónap 30 án* lesz. E napon diszelőadás lesz a városligeti szinkörben és utána lakoma a Royal-szallóban.

— **Vigszinház.** Ma a vigszinházban nem lesz előadás. Az angol operette-társulat ugyanis, a mely mindent elkövet, hogy a «New-York szépe»-nek előadása nemcsak müvészi, hanem szinpad-technikai szempontból is hü másа legyen a londoninak, a bemutatást megelőző estére is lefoglalta a szinpadot. A szinház müszaki személyzetét a diszletek és fényhatások kezelésére maga az angol szinpadmester fogja betanitani. A szinház jövő heti müsorán kedden, szerdán és csütörtökön a «New-York szépe», pénteken, szombaton és vasárnap este pedig «A telefonos kisasszony» (The Telephon Girl), *Kerker* egy másik nagysikerü operettje szerepel. Vasárnap délután mersekelt helyarakkal az «Ocskay brigadéros» kerül szinre.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

— **A Petőfi-társaság ülése.** A Petőfi-társaság látogatott felolvasó ülést tartott vasárnap az akadémia heti üléstermében *Bartók* Lajos elnöklete alatt. Első felolvasó *Hatala* Péter volt, a ki *A fehér barát és az utolsó nemzeti király* czimü történeti rajzát mutatta be. Szerző Fráter Györgynek politikai szereplését tárgyalta, mely abban állott, hogy a magyar nemzeti királyság eszméjét fentartsa Zápolya Jánossal, Ferdinánd ellen, a török védnöksege alatt. Midőn ez nemsikerül, Ferdinánddal kisérli meg a nemzeti királyság megalapitását. A tetszéssel fogadott érdekes korrajz után *Torkos* László olvasta fel három gyönyörü költeményét, a *Babonás lettem*, *Év év után* . . . és *Rigófütty* czimüeket. Az *Év év után* első strófája igy hangzik:

Év év után száguld, rohan,
Uj-uj tünö tavaszszal,
Minden perez közelebb ragad
A sirhoz egy araszszal:
Szivem bár ép s leikem, karom
A munkát birja meg,
Fülembe mégis egyre zúg:
Közelg, közelg a vég . . .

A közönség hosszas tapssal jutalmazta a szép költeményeket. Utolsó felolvasó *Vértessy* Arnold volt, a ki humoros novelláját a *Drága csókot* olvasta fel, a közönség állandó derültsége közben. Az elbeszélés egy Garda-tó vidéki kalandrói szól, egy eltévedtnek hitt csókról, a mi tulajdonképen nem is tévedt el, mégis sok kellemetlenségébe és pénzébe került rablójának, Gábor barátunknak, a kit egy furfangos olasz hazug feltékenysége penzaldozatokra kényszerit. A felolvasó ülést zárt ülés követte, a melyen a tagok elhatározták, hogy a társaságnak, a jövő esztendőben beköszöntő 25 éves jubileuma alkalmából, könyvkiadó-vállalatot létesitenek és megbizták az elnökséget és *Szana* Tamás főtitkárt, hogy a szünet utáni első ülés alkalmával részletes tervet terjesszenek a társaság elé.

— **A magyar tud. akadémia** III. osztálya 1901. május 20-án hétfőn, délután 5 órakor ülést tart, melynek tárgyai: *Schuller* Alajos r. t.: «A femek potential különbségről.» *Hoor* Mór mint vendég: «Ujabb közlemények a dielektromos testekről.» *Zemplén* Győző részéről: «A gázok belső surlódásának együtthatójáról», előterjeszti báró *Eötvös* Loránd r. t. *Fejér* Lipót részéről: «A Poisson-féle integrál elméletéhez», előterjeszti *Rados* Gusztav l. t. *B. Harkányi* Béla részéről: «Nova Perse fotometrikai megfigyelései», előterjeszti *Kövesligethy* Radó l. t. Ezt követi: az *összes ülés*, melynek tárgyai: *Alexander* Bernát l. t. emlékbeszéde *Domanovszky* Endre l. t. felett. *Goldzieher* Ignácz r. t. felolvassa az akadémiák szövetségének párisi nagygyülésén résztvett küldöttség jelentését. Folyó ügyek.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Ifjusági országos tornaverseny.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratban köszöni meg a főváros törvényhatóságának, hogy az idei ifjusági országos tornaverseny sikerét nemcsak a hathatós közreműködésével, hanem az anyagi támogatásával is elő akarja mozditani, a mennyiben a verseny költségeihez 6000 koronával járul, a dijakra pedig 1000 koronát szavazott meg. Megköszöni a miniszter azt is, hogy a főváros átengedte az elszállásolásra az egyes iskolák termeit s a verseny czéljaira a tornaszereket.

— **Pályázat főorvosi állásra.** Dr. *Bakody* Tivadar a fővárosi Szent-István közkórház főorvosa nyugalomba vonult. Az ennek következtében megüresedett főorvosi állasra ma irta ki a pályazatot *Markus* József főpolgármester. A pályazat május 31-én deli 12 órakor jár le. A főorvosi állás 3000 korona fizetes és 1000 korona lakásbér javadalmazással jár.

— **Buda népesedése a XIX. század elején.** Dr *Thirring* Gusztáv, a fővárosi statisztikai hivatal aligazgatója levéltári okmányok alapján értekezik Buda népességéről a XIX. század elején. Budán (Ó-Buda nélkül) ezen időben 3000 ház létezett. Hogy az épitési tevékenység akkor majdnem semmi volt, kitünik abból, hogy 1812-ben 2968, két évvel reá 2946, 1818-ban pedig 2976 házat találtak ugy, hogy 6 év alatt a házak állománya mindössze csak 8-al gyarapodott, mig például az utolsó 6 év alatt nem kevesebb, mint körülbelül 600-al. A házak nagyon kicsinyek voltak, a mennyiben átlag csak két család lakott egy házban, sőt Tabánban csak egy s fél; mi mellet tugyan figyelembe veendő, hogy az adómentes nemesek családjai az összeirás alól fel voltak mentve. Lakó is átlag csak nyolcz jutott egy házra. Az értekezés tárgyalja aztán a nemi arányt, társadalmi osztályozást, a kor- és családi viszonyokat. Ez utóbbi tekintetben érdemes tudomásul venni, hogy a nős férfiak száma a század elején majdnem negyed részszel nagyobb volt a jelenlegi arányszámnál. Hitfelekezet tekintetében Buda majdnem tiszta katholikus volt, mig Ó-Budán az izraeliták száma 44%-ot tett.

— **Szelvény visszteritési vállalat.** Ilyen rossz magyarsággal megalkotott czimü vállalat indult meg nemrégiben Budapesten, a VI. kerületben. A fortélya az üzletnek az volt, hogy a kereskedőtől jó proviziót kapott, a vevőknek pedig, a vásárlott portéka értékéhez képest olyan szelvényt adott, a melyet később, az uj vásárlásnai készpénznek vett át. A VI. kerületi előljáróság kiadta neki az iparigazolványt a körut egy bizonyos pontjára, az üzlettulajdonos azonban csakhamar áthelyezte a boltot a VII. kerületben fekvő Royal-vendéglőgadó épületébe. A VII. kerületi előljáróság ezt tudomásul vette s mert a törvény azt követeli, hogy uj üzlet nyitásakor uj igazolványt kell váltani, megsemmisitette a VI. kerületi előljáróságtól kapott iparigazolványt s az üzlettulajdonosnak csak háziipari és diszmüáruczikkek eladására adott engedelyt és a szelvény-visszatéritéssel való üzlettől eltiltotta. A tanács, a legutóbb tartott ülésében, megsemmisitette a VII. kerületi előljáróságnak ezt a határozatát, mert nincs jogositva, hogy egy másik kerületi előljáróság határozatát felülbirálja. De megsemmisitette a tanács a VI. kerületi előljáróságnak az engedely megadására vonatkozó határozatát is, mert az emlitett üzletmód ellenkezik az üzleti szoldsággal, amit az is bizonyit, hogy ennek az üzletnek az eltiltását maguk a kerületben kereskedők kérték, 150 aláirással ellátott kérvényben.

— **A székes főváros uj fürdővállalat** czimmel egy gondos tanulmányokra és alapos szakismeretet elárulo füzetet irt és adott ki *Palotai* Rezső bizottsági tag. A füzetben kritika tárgyává teszi a főváros tanácsának az Artézi fürdő kiépitésére és a Sárosfürdő helyén emelendő fürdőtelep létesitésére vonatkozó terveit. A tanulmányban közölt hiteles adatokból nemcsak azt látjuk, hogy a tervezett epitkezések közel 10 millió korona tőkéjet vennék igénybe a főváros üres pénztárainak, hanem azt is, hogy a fürdőtelepek részére nincs elegendő vize azoknak a forrasoknak, a melyeknek a fürdőket táplálniok kellene. A tanács által készitett jövedelmezőségi kimutatás helytelenségét is sok adattal bizonyitja a füzet, a melynek értékéből nem von le semmit az, hogy irója egy konkurrens vállalat igazgatója és nagy részben tulajdonosa. Vegre is az szólhat legalaposabban valamely kérdéshez, a ki ismeri annak minden csinját-binját. Már pedig Palotai Rezsőre azt nem mondhatja senki, hogy nem ismeri jól a fürdőügyet. Füzete tehát mindenesetre megérdemli, hogy felhozott adatait megszivleljék.

— **Az Erzsebetváros sugárutja** Az 1900. évi szeptember 19-iken tartott közgyülesen azt az inditványt tették a VII. kerületbeli fővárosi bizottsagi tagok, hogy az Erzsébetvároson át, a Károly-körutból kiindulva, a városligeti irányban s a dob-utczának egészben, vagy esetleg részben való fölhasználásával, alakitsanak az Andrassy-uthoz hasonló széles utvonalat.

A tett tanulmányok után, szemügyre véve a VII. kerületet s annak környéket, rögtön szembe ötlik, hogy az uj ut a király-utczán keresztül nem vezethető. A király utcza ugyanis oly közel esik az Andrassy-uthoz, hogy azt a törekvést, a melyre az uj ut nyitása czélozz, sikerre nem vezetné.

A másik oldalon a határt a Wesselényi-utcza adja, a melyen keresztül azonban már szintén nem volna megokolt dolog az uj ut vezetése, mert az uttól delre eső dohány-utcza már sugár-ut alakjában szeli keresztül a kerületet és a városliget déli szélén, az István-utban nyeri a folytatását.

A mennyiben tehát egyik oldalon a király-utcza, másik oldalon a Wesselényi-utcza szab határt, egyedül elfogadhatónak az mutatkozik, hogy a kérdéses utvonalat a dob-utczának részben, vagy egészben való fölhasználásával letesitsek, a melynek ugyszólván folytatásában fekszik a Damjanich-utcza, a mely, ha nem is tulságosan széles, mégis olyan átlagos mérettel bir (27 meter), a mely megfelelő az ut vezetésére.

A másik megoldás az volna, ha a dob-utczának a Károly-körut és Csányi-utcza közti belső szakaszát kellőleg megbővitenék és a Csányi-utczánal levő metszést összeköttetésbe hoznák a Damjanich-utczának Rottenbiller-utczai torkolatával.

A mi már most azt illeti, hogy *az uj utvonal milyen szélességü legyen*, a tett tanulmányok azt mutatják, hogy alig teljesithető az a kivánsag, hogy az Andrassy-ut belső szélességéhez (35 m.) hasonló legyen, mert ezt penzügyileg csaknem legyőzhetetlen akadályok ellenzik.

Áttérve a költségek kérdésére, ez, a vonalvezetés szerint, különféleképp módosul, ahhoz képest, vajjon a számitas a dob-utcza részben való fölhasználásan alapszik-e, vagy pedig a központi városházára vezető utvonalat vesszük számitásba.

Ha a dob-utcza megszélesbbitése tervénél abból a föltevésből indulunk ki, hogy az ut belső szakasza, a Károly körüttól a Csányi-utczáig 25 méteres, onnan pedig a Damjanich utczáig 26 19 méteres, akkor a költség *az azonnal való kisajátitás esetében* 18,071.105 koronára rugna; ebből azonban a terjedékek értékesitése és homlokzat nyerés czimén 5,274 156 korona megtérülne, ugy, hogy a költség 12,796 949 korona maradna. Ehhez hozzájön a közmunkákra való kiadas: burkolas, csatornazás, vizvezetek, fásitás stb., összesen 660.940 koronával, a mely összeg azonban csaknem teljesen visszatérül a telektulajdonosok révén.

— **Ingatlanok forgalma a fővárosban.** A lefolyt héten atiratás alá kerültek a következő ingatlanok: *A pesti oldalon*: Rső Ensel Kálmán és társai VII. ker. hajtsár-ut 1901—1904/8. 10. 12. sz. telkeinek $^2/_3$ része 66.800 koronáért Bieskey Kálmánné és Magyar Ambrusnéra, Brauch Károly VIII. ker. Rákóczy-tér 9. sz. háznak $^1/_{10}$ része 2200 koronáért özv. Brauch Károlyné szül. Venbrandt Magdolnára, Grosz Albertné sz. Steiner Róza VI. ker. Dessewffy-utcza 6. sz. háznak egynyolczad része Grosz testvérekre, Steiner testvérek és társai VI. ker. Dessewffy-utcza 6. sz. házuk 40.000 k.-ért Singer Adolf és nejére, Illyés Lajos és Wagner Géza VI. ker. Petneházy-utcza 70/72. sz. telke Bermann Józsefre, Bermann József VI. ker. Petneházy-utcza 70/72. sz. telke 15512 k.-ért Grünwald Dávidra, Drabinszky Sámuel IX. ker. mester-utcza 11. sz. haza özv. Drabinszky Sámuelnéra, özv. Schuster Nep. János X. ker. kerepesi-ut 7599/15/a. sz. telke 30.000 k.-ért Budapest főváros közönségére, Schwartz Simon és neje Grünberger Ida VIII. ker. szeszgyar-utcza 9. sz. háza Schwartz Simon és nejére Grünberger Klárára (névhelyesbités), Rothauser Ferencz Antal VI. ker. szív-utcza 58. számu háza Radványi Ferencz Antalra (névmagyarositás), Pollák Henrik IX. ker. tüzoltó-utcza 32/a. sz. háznak fele része dr. Marmorsteinné szül. Pollák Ilonára, Tornyai-Schossberger Henrik VI. ker. Andrassy-ut 8. és Teréz-körut 1. sz. házai özv. Tornyai-Schossberger Henriknére, Radeczky Józsefné VIII. ker. fecske-utcza 41. sz. háznak fele része Radeczky Borbala férj. Kuncz Károlyné és társaira, kk. Prichardt Dudley VI. ker. Andrássy-ut 51. sz. háznak fele része Prichard Rozné szül. Greger Emiliára, Dvoracsek Gusztáv Ágostonné X. ker. felső vaspálya-utcza 15. sz. teleknek része 5646 koronaért kk. Varba Antal, Lujza és Juliára.

EGÉSZSÉGÜGY

Gyógyszerészek közgyülése.

A magyarországi gyógyszerészegylet a mai napon tartja közgyülését. Erre az alkalomra az ország minden részéből összegyülnek a közegészségügynek derék munkásai, hogy a mások bajainak orvoslása helyett évenkint legalább egyszer a maguk ügyes-bajos dolgaival foglalkozzanak és sérelmeikre orvoslást keressenek.

Az előttünk fekvő tárgysorozat semmiben sem különbözik a sablonos közgyülési programmoktól. De van mégis egy pontja, a melynek tárgyalása igazán érdekes és fontos vitára fog alkalmat adni. A 6-ik pont ez, a mely az ugynevezett tágasbkörü igazgatóság jegyzőkönyvének tárgyalását jelzi. A tágasbkörü igazgatóság a közgyülést megelőzöleg több napon at alapos és beható tanácskozás tárgyává teszi mindama kérdéseket, a melyek részint a központ, részint az egyesület egyes járásai köréből felvettettek és az ott hozott határozatok irányitják valójában az egész közgyülést.

E tágasbkörü igazgatósági üléseken fognak foglalkozni a gyógyszerészi kar vezetői azzal, hogy milyen álláspontot foglaljanak az ország gyógyszerészei a közeli képviselőválasztások alkalmából és hogy vajjon nem volna helyes és szükséges, ha a gyógyszerészi karból többen is belemennének a választási küzdelembe azért, hogy megválasztatásuk esetén a gyógyszerészi kar megfelelően legyen képviselve az országgyülésen.

A gyógyszerészek ugyanis épen 26 éve várják és remélik a sorsukat intéző közegészségügyi törvény reformálását. Kérvények, küldöttségek végtelen utjan iparkodtak meggyőzni a belügyminisztérium mindenkori vezetőit arról, hogy a gyógyszerészet nem maradhat meg az 1876-ban alkotott törvény keretei között és egetően szükséges ugy a közegészségügy, valamint a gyógyszerészi kar érdekében a mai igényeknek megfelelő, minden jogos érdeket kielégitő, a közegészségügyet is minden irányban szolgáló uj törvény megalkotása.

Hiábavaló volt minden fáradozásuk. A gyógyszerészet ügyének nem volt olyan védője sem a kormánykörökben, sem a parlamentben, hogy sürgető kérésüket az illetekes tényezők figyelembe vették volna.

A gyógyszerészi karnak ugyan majdnem minden ciklusban volt 1—2 képviselője bent a képviselőházban, de ezeknek részint egyéni sulya volt jelentéktelen, részint működésük nem volt rokonszenves, részint a párt, a melyhez tartoztak, nem volt grácziaban sem a kormány, sem a képviselőház, sem a közvélemény előtt. Ezért nem tudtak a kör érdekében keresztülvinni semmit.

Pedig az ország gyógyszerészei egyénileg hűségesen tolták előre a mindenkori kormányok szekerét. A leghivebb, legbuzgóbb kortesek, pártvezérek, választási elnökök az ő soraikból kerültek ki. És csodalatos, hogy mindeme szolgálatatikért sem egyénileg nem kaptak jutalmat, de nem jutott eszébe sohasem a hatalom birtokosainak, hogy a hűséges szolgálatokért, a melyeket a gyógyszerészek nekik tettek, a gyógyszerészetet kellene honorálni valamivel. Ha egyébbel nem, legalább a sok sérelem nemelyikének orvoslásával.

Azt a nagy hibat, hogy a képviselőválasztásokban a gyógyszerészek eddig csak mint mások pártvezérei és kortesei vettek részt, ezuttal ki akarjak reparálni. Erről van szó legalább azokban a körökben, a melyek irányitják az ország gyógyszerészeit. Akczióba akarnak lépni a közeli választások alkalmából, hogy bejuttassanak a képviselőházba néhányat a kar jelesei közül.

Volna egy szavunk ehhez az akczióhoz. Ha azért indul meg az egész mozgalom, hogy a képviselőházban a kormány engedelmes és fejbólinto gárdája legyen néhány fővel erősebb, akkor helyesebb lesz az egész mozgalmat már most, csirajában elfojtani. A kitüzött czélt a pártfegyelem szigoru korlátai közöttt amugy sem tudják szolgálni, de még csak megközelitení sem tudják. Ha azonban a gyógyszerészek olyan mandatariusokat igyekeznek küldeni, a kik az öntudatos, önálló, független gondolkozásu emberek kicsiny gárdáját fogják szaporitani — akkor a magunk rész

— **Az állat- és növényhonosító-társaság** tegnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését az állatkert tanácskozási termében, a tagok nagy részvétele mellett. A közgyűlésen dr. *Balogh* Sándor alelnök elnökölt. Bevezető beszéde után dr. *Milassin* Vilmos titkár az igazgató választmánynak az 1900. évről szóló jelentését olvasta föl. Ezután a választásokat ejtették meg. Elnök lett: Gelléri *Szabó* János, alelnökök: dr. *Balogh* Sándor és dr. babarczi *Schwartzer* Ottó, igazgató választmányi tagok: *Dezsényi* József, *Hirsch* József Lajos és *Schweiger* Márton, számvizsgálók: *Lamberg* József, *Madarassy* Lajos és *Tóth* Árpád.

— **A budapesti mészáros-ipartestület** tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, *Varga* István ipartestületi elnök vezetése mellett; az ülésen jelen volt mint iparhatósági biztos dr. *Haislis* Mór. Előterjesztésre került a *bőr-egyesülés ujjaszervezése* ügyében kiküldött bizottság jelentése. Az *elnök* sajnálattal jelenti, hogy a kiküldöttek közül nagyobb üzlettulajdonosok nem fejtik ki a kellő buzgalmat. *Schubert* Sándor bejelenti, hogy a volt hetes bizottsághoz csak hatan csatlakoztak az ujonnan fölkértek közül. Ezek egyhangulag arra a megállapodásra jutottak, hogy *a bőr-egyesülést ujrz csak a bécsiekhez való csatlakozással lehet megalakitani.* Mielőtt szavazásra került volna a dolog, az elnöklő *Varga* István tiltakozott az ellen a hirlapi támadás ellen, hogy a mészárosegyesület s annak az elnöke, az értékesítés dolgában, kifelé gravitál s nem a hazai kereskedelmet pártolja. A hazafiasság dolgaban — ugymond — sem a mészárosipartestület egyetlen tagja, sem ő maga nem enged senkinek, de itt a kényszerüség volt az irányadó. Mert ha a hazai kereskedelem csak el akarja nyomni a mészáros-üzletet, a mennyiben leszoritja a bőr- és faggyu-árakat, akkor az ipartestület oda fordulni, a hol segélyt talál. A közgyűlés ezután egyhangulag elfogadta a bécsiekhez való csatlakozasra vonatkozó javaslatot és a végrehajtóbizottság két uj tagjaul megválasztotta *Csillag* Bernátot és *Sitzwohl* Józsefet. — Hozzájarult a közgyűlés ahhoz, hogy a soroksári-ut 78. szám alatt levő bőrszáritó-telepet és egyéb helyiségeket további három évre átengedik a bőr-egyesülésnek, ugy, hogy a sózásra és r ktározásra csak a bőr-egyesülésnek lesz joga, a bőrszáritásra azonban a padlás felső részeiben az összes ipartestületi tagoknak helye lesz. Ahhoz a kérdéshez, hogy a bőr-egyesület a bécsiekkel mennyi időre kössék meg, többen szóltak hozzá; igy *Schubert* Sándor, *Györgyi* Kálmán, *Sichermann* Lajos, *Reisz* Dávid, *Reichsfeld* Ignácz, *Keller* Mihály, *Fritz* János, *Klein* Jónás és mások, s általaban a mellett nyilatkoztak, hogy az egyesülés ideje egyelőre 16 hónapra terjesztessék ki. Ehhez a nézethez csatlakozott *Szaák* Pál honvédelemügyi miniszteriumi számtanacsos, mint a magyar köztisztviselők szövetkezetének az igazgatója, a mely szövetkezet állando összeköttetésben van az ipartestülettel. A közgyűlés aztán egyhangulag kimondotta, hogy *egyelőre 16 hónapra kivanja a bécsiekkel tovabbra is megkötni a szerződést,* ugy azonban, hogy ha ez a bécsieknél akadályba ütköznek, a szerződés három évre is megköthető. A meghatalmazást minderre a közgyűlés megadta a végrehajtóbizottságnak. A hetes bizottsag tette meg ezután jelentését a *faggyu-értékesités* ügyében tett eljarásáról. Ezzel kapcsolatosan előterjesztette a hetes bizottság a létesitendő faggyugyár költségvetését. E szerint, ha csak az elsődleges faggyutermékekre (premier jus) kivánjak a gyárat berendezni, akkor a költség 27.520 korona lenne, ha pedig margarin gyártásra is, ugy a költség 21.900 koronaval emelkedik, tehat együttesen 49 420 korona szükséges; az épületek költsége 20—24.000 korona. A hetes bizottsag javasolja, hogy — ha az ipartestület tenyleg létesiteni akarja a faggyu-olvasztót — szavazzon meg erre a czélra kerekszamban 80.000 koronat. A közgyűlés mindenesetre hozzájarult azzal, hogy a közgyűlési határozat végrehajtásával az előljaróságot bizza meg; a tervekre nyilvános pályázatot hirdetnek.

— **A magyar kertészeti-egyesület** közgyűlése, a melyet a tegnapi napra tüztek ki, elmaradt, mert a tagok nem jelentek meg határozatra képes szamban. *Emich* Gusztáv kir. udvari tanacsos, mint elnök, az uj közgyűlest junius 9-ikére hivta össze.

— **Az erdélyi Kárpát egyesület** budapesti osztályának a választmánya, a megalakulása utan, tegnap tartotta az első ülését, *Daniel* Gabor orsz. képviselő elnöklése mellett. Az ülésen a központ képviseleteben báró *Feilitzsch* Arthur elnök jelent meg. Az elnöki megnyitó utan dr. *Poliány* Zoltán titkár a választmany megalakulasáról és ügyrendjéről tett jelentést, aztan a kirandulasokra vonatkozólag tett propozicziokat. A választmány elhatározta, hogy a kirandulasok előmozditása érdekében kérvényt intéz a kereskedelemügyi miniszterhez, kedvezményes jegyek engedélyezeserT, továbbá érintkezésbe lép a központ utjan a kirandulasi helyek tulajdonosaival, a kedvezmények tárgyaban. A titkár aztán referált a központ részéről rendezendő *székely kongresszusról* s a választmany elhatározta, hogy küldöttségileg képviselteti ott magát. Fontos határozatot hozott a választmány ugyancsak a titkár referalása alapján az erdélyi házi ipar előmozditása tárgyaban. Elhatározta, hogy egy Budapesten felallitandó *erdélyi hazi ipari bazár* érdekében érintkezesbe lép az illetekes forumokkal. A fővárosi osztály megerősitese és gyarapitása érdekében a választmány elfogadta azt az inditványt, hogy az Eke. tagjai részére is igyekezni fog megszerezni minden nyujtható kedvezményt. Ennek keresztülvitelével az elnökség bizatott meg.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A megosztott regalejövedelem.** Még 1899. évi márczius hóban történt, hogy *Kareczky* István erzsébetfalvai fogyasztási adó-ellenőr *Szabó* Antal koresmajában *Kiss* Károly, *Szőke* Sándor, *Nagy* György és *Radnics* József erzsébetfalvai lakosok előtt borozás közben kijelentette, hogy *Gombás* István biró, *Nagy-Győri* István községi jegyző, továbbá *Szikrási* Alajos, *Véber* Sándor és *Wittwindics* Gyula előljárósági tagok, mint a regalebizottság tagjai az 1898. évi regalejövedelem egy részét, 15%-ot jogtalanul megosztottak egymás között, daczára annak, hogy erre nézve közgyűlési határozat nem hozatott. Ez az állitás fülébe jutott a regalebizottság tagjainak, a kik erre *rágalmazás* miatt pert inditottak *Kareczky* ellen, a kit e bünügy ogérvényes eldöltéig állásától is felfüggesztettek. Legutóbb tárgyalta ezt az ügyet a pestvidéki büntető törvényszék *Banó* biró elnöklete alatt. A tárgyaláson egész sereg tanut hallgatott ki az elnök, a kik mindannyian igazolták, hogy a regalejövedelem rejtélyes módon elkallódott. Konstatálta továbbá az elnök, hogy Pest vármegye törvényhatósága a magánvádló regálebizottsági tagok ellen a regalejövedelem jogtalan felosztása és megtartása miatt a *fegyelmi vizsgálatot elrendelte,* a mit a belügyminiszter is helybenhagyott. A törvényszék dr. *Mikolics* alügyész vád és dr. *Waigand* József védelme után a vádlott adóellenőrt *felmentette* a vád alól azzal az indokolással, *hogy nem állitott valótlan tényt.* A nyomban jogerőssé vált felmentő itélet rendelkező része az iránt is intézedik, hogy az állásától két év óta felfüggesztett *Kareczky* visszahelyeztetése tekintetében az itélet nyomban közöltessék *Pest vármegye* törvényhatóságával.

— **Elmebajos albiró.** *Günther* Kálmán halmi-i albiró a mult év elején betegeskedni kezdett Hivatalába nem járhatott s utóbb kiderült, hogy *terjedő hüdéses elmezavarban* (paralyzis progressiva) szenved. Daczára annak, hogy e betegség gyógyithatatlan, az albiró felesége, mint kirendelt gondnoka férjének, nem kérte *Günther* nyugdijaztatását. Erre az ügyészség hivatalból való nyugdijaztatását kérte az albirónak. A debreczeni kir. itélőtábla ennélfogva, bár a beteg albiró felesége váltig hangoztatta, hogy ő reménykedik férje felgyógyulásaban, kimondotta *Günther* Kálmánnak *hivatalból való nyugdijaztatását.* A kir. kuria, mint fegyelmi biróság, *Bömches* biró előadása mellett tárgyalta az ügyet és *Szerényi* koronaügyész-helyettes inditványára *helybenhagyta* a tábla ületelét.

— **A ki kevesli a büntetést.** Csak a minap itélte el a budapesti törvényszék *Kasztory* Ferenczet lopásért kilencz havi börtönre, most megint lopás miatt került a biróság elé. Alig hogy kiszabadult a vizsgálati fogságból, egy este, nyolcz óra tájban, *Schannen* Ernő müépitész lakását álkulcsesal kinyitotta. Mikor az irósztal fiókját feszegette, a házbeliek meghallották a zajt s mielőtt a betörő elmenekülnetett volna, nyakon csipték. Most ültek felette törvényt. Két börtönőr kiserte be a tárgyaló terembe, mert a vizsgálat folyama alatt két izben akart megszökni a fogházból. Az elnök kérdéseire durczasan felelgetett.

— Mit vitt el a lakásból?

— Még semmit, majd csak akkor viszek el, ha kiszabadulok.

— Hogy érti ezt?

— Hát ugy, hogy akkor török be, majd ha innen kieresztenek.

— Hol szerezte az álkulcsokat?

— Semmi köze hozzá!

Az elnök többször rendreutasitotta a vádlottat s a törvény értelmében megkérdezte tőle, minden tanu kihallgatása után, hogy van-e valami kifogása a vallomások ellen, kivánja-e a megesketését, mire a vádlott igy felelt:

— Mit bánom én?! Miattam maga is megesküdhetik!

A törvényszék dr. *Gruber* Lajos alügyész inditványa után *két évi fegyházra* itelte a vádlottat.

— Megnyugszik-e az itéletben vagy felebbez?

— Csak nem nyugszom meg két esztendőben?! Én többet akarok!

Az egyik szavazóbiró megsokallta a vádlott gorombaságait, s megkérdezte tőle, hogy milyen vallasu, mire a vádlott igy felelt: Mi köze hozzá!

— Viselje magát tisztességesen! — kiáltott rá a biró.

— Maga is viselje magát tisztességesen, — vagta vissza a vádlott.

Erre a vakmerő gorombaságra az egyik börtönőr oldalba ütötte oldalfegyverével, mire a vádlott lecsendesült.

SPORT.

— **Magyarok versége Bécsben.** Tegnap délután volt a becsi football helyen előkelő s nagyszámu közönség jeleniétében a Criketterek merkőzése a Budapesti Torna-Clubbal. A mérkőzés igen egyenetlen volt s 6 : 0 goallal végződött a becsiek javára. A versenybiró Partos volt.

— **Nemzetközi football mérkőzés.** Tegnap délután 5 órakor mérkőzött a *Müzgyetemi football-klub* a *Grazer Akad. Sport-Verein*-nal, mely alkalommal a magyar csapat a grácziak fölött fényes győzelmet aratott, a mennyiben a verseny 3 : 1 goal arányában a magyarok javára dőlt el. A játék mindkét részről az egész idő alatt meglehetősen heves volt s a *MFK*-nak nagyon erős munkát adott a győzelem kivivása, mert az *Akademischer Sport-Verein* elsőrangu osztrák csapat, a mit bebizonyitott a két hét előtt Grázban jart *Budapesti Torna-Klub* legyőzésével, a mikor ezt a kiváló magyar csapatot 5 : 1 goal arányban legyőzte. A magyar játékosok közül különösen kiváltak *Boros* kapuvéd, *Gillemot* és *Miskey,* valamint a többiek is kitettek magukert. A mérkőzest nagyszámu közönség nézte végig.

— **Labdarugó-mérkőzések.** A *budapesti atletikai klub* és a *33 as football-klub II. csapatai* tegnap délután 4 órakor a Stefánia-uti Pucker pályán training-mérkőzést tartottak. A verseny eredménye 0 : 1 goal a B. A. C. javára. — Ugyancsak tegnap volt a *budapesti tornaklub* és a *ferenczvárosi tornaklub* II és III. csapatainak training-versenye, melynek eredménye mindket csapat versenyénél a B. T. K. javára dőlt el, még pedig a II. csapatnál 5 : 3, a III. csapatnál 7 : 2 goal arányban.

Budapesti lóversenyek.

IX. nap. Május 19.

— Az *Egyetértés* tudósitojától. —

A tegnapi meglepetések ma folytatódtak a városligeti gyepen. A favoritok két verseny kivételével mind versenyt szenvedtek, s igy ennek az óriási közönségnek nagy része, mely kint szorongott a versenytéren, üres zsebbel, boszankodva tért haza, szidva a startmasinát s a lovakat, melyeknek formait, képességeit soha se lehet kitanulni.

Az udvari páholyban megjelent *József* főherczeg is fiával *József Ágosttal* és feleségével, *Klotild* főherczegnővel. A magnásvilág is nagy számban volt kint, ferfiak, nők egyaránt.

Taral mesternek ma rossz napja volt. Csak egyetlen egy győzelmet tudott aratni a bevezető számot képező *Handicapban.* Ezt a versenyt *Scharbe* nyerte meg *Vak Bottyán* ellen. Az eladóverseny *Szemere* Miklós *Kalaposinasának* zsákmánya lett, melyet *Imre* vezetett győzelemre.

Az alagi dij harminczezer koronájáért hét ló állott starthoz. A favorit *Péchy* Andor *Falbja* volt, a *trialstakes* s a *Királydij* nyerője. Mellette *Ormódnak, Durbannak* s *Marathonnak* voltak még hivei. Rövid start után *Falb* ugrott el a vezetéssel, de lovasa, *Taral,* a viztoronynal visszavette. Ekkor *Marathon* s *Perlasz* szinei látszottak elől. A forintos tribünök előtt *Perlasz* már három hosszal vezetett, mikor ostor alatt előre tört *Falb,* hogy elhagyja *Perlaszt.* A mint az ostor *Falb* testét érté, kinyilt a telivér, s e közben kitört. Ugy látszott, hogy elesik. Lovasa *Taral* erős kézzel vezette, de a versenyt már nem nyerhette meg. *Perlasz Cleminson* alatt győztesként haladt el a birói páholy előtt. *Perlasz* győzelme meglepetés volt, a totalizatár huszszoros pénzt fizetett rá. A harmadik helyet *Durban* szerezte meg magának.

A *kerepesi-dij* favoritja *Kegyi* volt, de nem érdemelte meg fogadói bizalmát, mert még helyre se futott. A versenyt *Alichachi* nyerte meg, a második *Huszár* lett.

A *főthi handicapban* tiz ló indult. A start rosszul sikerült, mert *Davensberg* több hosszat vesztett. Csakhamar utána nyomult azonban a társaságnak s szinei a fordulónál már elől látszottak. A forintos tribünök előtt kivált a társaságból *Maculáni* s szép finishben győzött *Davensberg* ellen, melyet *Igricz* követett. *Cleminson* ma bebizonyitotta, hogy kitünő lovas s hogy finishben erősebb *Taralnál.* A szerencsés *Szemere*-istállónak ma cz volt a harmadik diadala.

A nyeretlen kétévesek versenyét *Blaskovich* Elemér sárga kanczája *Csatt* nyerte meg.

A versenyek részletes eredménye a következő:

I. *Handicap.* 3000 k. a győztesnek, 400 k. a másodiknak. Táv. 2400 m.
1. Péchy A. 4é pm *Scharbe* 56½ kg. lov. Taral
2. Gr. Wenckheim *Vak Bottyán* 52½ » Adams
3. Dreher 4é pk *Marchioness* 39½ kg. » Sands
O. Geist G. 4é sm Viveur 51 kg. » Ross
O. Gr. Orssich P. 4é pm Különcz 50 kg. » Slack
O. Lov. Lederer 5é sm Timár 60½ kg. » Bulford S.

Öt hosszal igen könnyen nyerve, négy hosszal harmadik. *Idő* 2·42⅕.

Tot.: 10 : 21. — 2 kor. helyen 10 : 18. — 60 fill. helyen 10 : 20. — Helyrefogadások: I. 50 : 70, II. 50 : 88.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 10 : 39 Vak Bottyán, 10 : 59 Timár, 10 : 73 Marchioness, 10 : 146 Viveur, 10 : 273 Különcz.

Könyvfogadások: 2 Scharbe, 2½ Timár és Vak Bottyán, 5 Különcz és Marchioness, 6 Viveur.

II. *Eladóverseny.* 2000 k. Táv.: 1400 m.
1. Szemere M. 3é pm *Kalaposinas* 53 lov. Imre
2. Br. Springer G. 3é pm *Kicsoda* 49½ » Bogovits
3. Col. Argus 3é pk *Barbara* 53 kg. » Nagy
O. Gr. Esterházy B 3é pk Berta 48½ kg. » Fürst
O. Ferdinandy B. 3é sipm Manilla 47 ½ » Pache
O. Gr. Esterházy I. 3é Schweine Baron 49½ » Láznik
O. Schossberger L. 3é pk Ika 49½ kg. » Köling

Öthosszal könnyen nyerve, rövid fejhosszal harmadik. *Idő*: 1·30⅘.

Tot.: 10 : 18. — 2 kor. helyen 10 : 19. — 60 fill. helyen 10 : 19. — Helyrefogadások: I. 50 : 70, II. 50 : 160, III. 50 : 130.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 10 : 42 Berta, 10 : 59 Manilla, 10 : 146 Ika, 10 : 197 Schweine Baron, 10 : 250 Barbara, 10 : 1288 Kicsoda.

Könyvfogadások: 1½ reá Kalaposinas, 3 Berta, 6 Barbara és Manilla, 7 Schweine Baron, 1 Ika és Kicsoda.

III. *Alagi dij.* 30.000 k. a győztesnek, 5000 k. a 2-iknak. 3000 k. a 3-iknak. Táv. 2000 m.
1. Szemere M. pm. *Perlasz* 55 kg. lov. Cleminson
2. Pechy A. pm. *Falb* 57 kg. » Taral
3. Gr. Festetics T. pm. *Durban* 55 kg. » Barker
O. Mr. C. Wood sm. Jubilee 55 kg. » Black
O. Gr. Batthyány E. pm. Ormód 55 kg. » Adams
O. Gr. Degenfeld J pm. Marathon 55 kg. » Wilton
O. Br. Springer G. pm. Eleget 55 kg. » Gilchrist

Küzdelem után egyhosszzal nyerve, öthosszal harmadik, félhosszal negyedik. — *Idő*: 2·10½.

Tot.: 10 : 203. — 2 kor. helyen 10 : 222. — 60 fill. helyen 10 : 186. — Helyrefogadások: I. 50 : 144. II. 50 : 72. III. 50 : 132.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 10 : 18 Falb, 10 : 66 Ormód, 10 : 81 Marathon, 10 : 96 Eleget, 10 : 110 Durban, 10 : 137 Jubilee.

Könyvfogadások: 1½ reá Falb, 4 Marathon, 5 Durban, Eleget és Ormód, 6 Jubilee, 10 Perlasz.

IV. *Kerepesi-dij.* 3000 k. a győztesnek, 400 k. a 2-iknak. Táv. 1600 m.
1. Br. Springer G. sm *Alichachi* 54 kg. lov. Gray
2. Gr. Festetics T. pm *Huszár* 54 kg. » Dogget
3. Br. Üchtritz Zs. stpm *Kegyi* 54 kg. » Taral
O. Gr. Degenfeld I. stpm Harkavay 54 kg. » Wilton
O. Miguel braganzai hg pk Ada 52½ kg. » Adams
O. Gr. Festetics P. sk Rapara 52½ kg. » Prudames

Négyhosszal nyerve, kethosszal harmadik. *Idő*: 1·45⅖.

Tot.: 10 : 87. — 2 kor. helyen 10 : 82. — 60 fill. helyen 10 : 58. — Helyrefogadások: I. 50 : 142 II. 50 : 414.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 10 : 19 Kegyi, 10 : 57 Harkaway, 10 : 94 Ada, 10 : 212 Huszár, 10 : 450 Rapara.

Könyvfogadások: 2 reá Keg i, 2 Harkaway, 5 Alichachi és Huszár, 6 Ada, 14 Rapara.

V. *Fóthi-Handicap.* 4000 k. a győztesnek, 500 k. a 2-iknak. Táv. 1800 m.
1. Szemere M. 3e *Maculani* 50½ kg. lov. Cleminson
2. Péchy A. 4e *Davensberg* 63½ kg. » Taral
3. Geist G. 3é sm. *Igricz* 44½ kg. » Finan
O. Br. Üchtritz Zs. 3e Kozmaöcsese 51 kg. » Hughes
O. Gr. Andrassy T. 4é pk. Lili 61 kg. » Barker
O. Krausz L. 3é pm. Parapluie 53 kg. » Bulford S.
O Dreher A. 3é sm. Kalauer 49½ kg. » Southey
O. Gr. Festetics T. 3e sk. Honleany 46½ » Peasnail
O. Lov. Lederer S. 3é Akarhogy 46 kg. » Slack
O. Hg. Pálffy M. 3é Allegro 43½ kg. » Sands

Masfél hosszzal biztosan nyerve, nyakhosszzal harmadik. *Idő*: 1·59⅕.

Tot.: 10 : 41. — 2 k. helyen 10 : 40. — 60 f. helyen 10 : 44. — Helyrefogadások: I. 50 : 80. II. 50 : 90. III. 50 : 152.

A többi ló kvótája győzelem esetén: 10 : 33 Davensberg, 10 : 51 Kalauer, 10 : 99 Akarhogy, 10 : 136 Kozma öcsese, 10 : 164 Igricz, 10 : 165 Honleany, 10 : 168 Lili, 10 : 238 Parapluie, 10 : 758 Allegro.

Könyvfogadások: 2 Davensberg, 2½ Maculani, 3½ Kalauer, 5 Akarhogy és Igricz, 6 Kozma öcsese, 7 Honleany, Lili és Parapluie, 10 Allegro.

VI. *Nyeretlen kétévesek eladóversenye.* 2000 k. Táv. 1100 m.
1. Schossberger L. *Ugyanaz* 49½ kg. lov. Huxtable
2. Jankovich-B. Gy. sm *Fuss* 54 kg. » Hamilton
3. Br. Königswarter H. *Wasserer* 54 kg. » Adams
O. Ferdinandy B. pk Aventure 43½ kg. » Slack
O. Mr. Adri n pk Mine d'or 46 kg. » Mandi
O. Gr Andrassy T. Cartell II. 58½ kg. » Black
O. Gr Batthyány E. sk No-good 41½ kg. » Hubert
O. Blaskovich E sk Kindus 52½ kg. » Dogget
O. Egyedi L. pk Xantippe 41½ kg. » Pache
O. Krausz L. pm Izabey 57 kg. » Bulford S.
O. Gr. Teleki Gy. sk Orchidée II. 45 kg. » Finan

Hat hosszal könnyen nyerve, két hosszal harmadik. *Idő*: 1·11⅗.

Tot.: 10 : 42. — 2 kor. helyen 10 : 67. — 60 fill. helyen 10 : 78. — Helyrefogadások: I. 50 : 98. II. 50 : 166. III. 50 : 86.

A többi ló quotája győzelem esetén: 10 : 34 Wasserer, 10 : 56 Kindus, 10 : 87 Aventure, 10 : 114 Cartell II, 10 : 203 Fuss, 10 : 210 Mine d'or, 10 : 236 Xantippe, 10 : 253 Isabey, 10 : 306 No-good, 10 : 545 Orchidée II.

Könyvfogadások: 2 Ugyanaz, 3½ Wasserer, 4 Aventure és Kindus, 5 Fuss, Isabey, Mine d'or és Orchidée II., 6 Xantippe, 7 Cartell II, 8 No good.

VII. *Nyeretlen kétévesek versenye.* 3000 k. a győztesnek, 400 k. a 2-iknak. Táv. 1000 m.
1. Blaskovich E. sk *Csatt* 54½ kg. lov. Black
2. Schosberger L. sk *Lucie* 54½ kg. « Adams
3. Br. Harkányi J. pm *Clavigo* 56 kg. « Wilton
O. Rohonczy G. stpm Kezdő 56 kg. « Morgan
O. Dreher A. stpm Times 56 kg. « Jones
O. Geist G. pm Menykő 56 kg. « Ross

Négyhosszal könnyen nyerve, négyhosszal harmadik. *Idő*: 1·04⅖.

Tot. 10 : 21. — 2 kor. helyen 10 : 22. — 60 fill. helyen 10 : 25. — Helyrefogadások: I. 50 : 70, II. 50 : 82.

A többi ló quotája győzelem esetén: 10 : 34 Lucie, 10 : 62 Clavigo. 10 : 97 Kezdő, 10 : 121 Times, 10 : 264 Menykő.

Könyvfogadások: 1½ reá Csatt, 1½ Lucie, 4 Clavigo, 7 Menykő és Times, 8 Kezdő.

HÁZASSÁG.

— **Esküvő.** Dr. *Balassa* Béla fővárosi ügyvéd, e hó 26-án délelőtt tizenegy órakor a dohány-utczai izraelita templomban vezeti oltárhoz *Mandl* Ferikét.

GYÁSZROVAT.

Szerényi Gusztáv, Nagyvárad város főkapitánya 76 éves korában meghalt. A szabadságharczban a Lenkey-huszárokkal szökött haza Galiczióból. Tevékeny szerepe volt a háboruban; résztvelt több csatában, majd Bemmel és Kossuthtal török földre menekült. Visszatérve a császári hadseregbe sorozták. Hivatalt csak az alkotmányos érában vállalt. A függetlenségi 48-as pártnak vezető embere volt. Temetése ma lesz. Halála általános részvétet keltett.

Niczki Niczky Gyula nyugalmazott m. kir. honvédminiszteri titkár, m. kir. szolgálatonkivüli vezénylő honvédhuszár szazados e hó 17-én délután 4 órakor, életének 67-ik évében hosszabb szenvedés után elhunyt Budapesten.

Id. Kutasi Ferencné szül. Sikabonyi Angyal Sarolta asszony életének 69-ik, boldog házasságának 31-ik évében e hó 17-én éjjeli 12 órakor hosszas szenvedés után elhunyt Mező-Komáromban. A köztiszteletben álló urnőben id. *Kutasi* Ferencz mező-komáromi ev. református lelkész leiességét gyászolja.

Özv. Elek Józsefné született Fekete Sára asszony e hó 15-én hosszas betegség után élete 71-ik évében elhunyt Tisza-Szőlősön.

TÁVIRATOK.

A transzváli háboru.

Standerton, május 19. (Reuter.) A búrok Armersfoort és Ermelő közt *Bullock* tábornok seregét háromszor megtámadták. A búroknak egy 12 fontos ágyujok, 2 pompon-lövegük és egy Maxim-ágyujok volt, a melyeket nem sikerült tőlük elvenni. Végül a búrok Ermelón át Karolina felé vonultak. *Botha* Lajos e hó 15-én elhagyta Ermelót a helyőrséggel és tisztjeivel együtt és Kelet felé vonult. Bullock tábornok erre Ermelő lakosságát kiüzte a városból. Alig hogy az angol csapatok elhagyták a várost, a búrok ismét felbukkantak és átkutatták a várost oly burghereket keresvén, a kik netán megadták magukat. Elhot tábornok e hét folyamán 4000 lovat, marhát és sok búr családot küldött Standertonba.

A khinai bonyodalom.

Páris, május 19. A Havas-ügynőkség jelenti Pekingből: *Pichon* franczia követ ma elutazott. A diplomacziai kar, gróf Waldersee a különböző nemzetek tábornokaival és tisztjeivel, Csing herczeg és Lihungesang a pályaudvaron bucsuztak el tőle. Az összeköttetés Peking és Sanghai közt teljesen biztositva van.

A közönség köréből.

Barber Sagrada-pastillái.

Gyomorerősitő, tisztitó szer. 40645

Kipróbálták és ajánlják a legkiválóbb orvosok és tanárok. Javalva: Obstipatio, a bolok atonája, elhájasodás és haemorrhoidalis bajok ellen. Kaphato csakum minden egygyszerüárban vagy az alabbi czimen: Apotheke zum heil. Geist, Wien, I., Operngasse 16

KÖZGAZDASÁG.

IPARÜGYEK.

— **Az iparegyesület közgyülése.** Az országos iparegyesület vasarnap tartotta meg ez évi rendes közgyülését, a mely nagyszámu érdeklődő közönség jelenléteben ünnepi hangulatban folyt le. A kereskedelmi kormányt *Szterényi* miniszteri tanácsos képviselte. Az évi jelentést, melynek nagyfontossagu és érdekes részleteit holnapi számunkban bőven fogjuk ismertetni, tudomásul vették és az egyesület diszérmeinek és jutalmainak kiosztására került a sor. A kitüntettek majd mindnyajan jelen voltak és gróf *Zichy* Jenő elnök nyujtotta át nekik néhany barátságos szó kiséretében a kitüntetéseket. Összesen huszonegy gyáros és iparos és hatvankilencz munkas részesült kitüntetésben. Aztán a Szabóky-alapitvány ez évre esedékes kamatait, tiz aranyat adtak át *Arkens* Karoly szüccsegednek és a Pulner-féle ösztöndijat, 5—5 aranyat, *Preiszner* Antal könyvkötősegednek és *Rudnai* Mihály betüszedőnek. Az egyesület tagjai nevében ezutan *Krausz* Lajos köszönetét fejezte ki gróf Zichy Jenőnek, az egyesület elnökének, hogy a mióta azsiai utjáról hazatért, fáradhatlan buzgalommal dolgozik a magyar ipar érdekében. Gróf Zichy köszönetet mondván a megemlékezésért, *Mattekovics* Sándor és *Gelléri* Mór munkálkodását dicsérte ékes szavakkal. *Gelléri* Mór szólalt fel most, hogy megemlékezzék a hazai ipar egy derék előharczosáról, a nyolczvan éves gömöri *Szontagh* Pálról, a kinek huszonötéves munkálkodása alkalmával diszes albumot adott át. Szontágh köszönetet mondott a megtiszteltetésért s ezzel véget ért a közgyülés.

Szerkesztői üzenet.

Sz. K. Levelét egyszerre kaptuk czikkével tegnap este. A czikket közölni kivánjuk, de szivesked jek velünk tudatni, hogy kiről szól az ének?

Felelős szerkesztő: ***Dienes Márton.***

Tulajdonos és kiadó:

„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Igazgató: ***Erdős Armand.***

Napirend 1901 május 20.

Naptár: Hétfő, május 20. — Róm. kath. Szi. Bernard. — Prot.: Bernardin. — Görög-orosz: (május 7.) Sz. † megj. — Zsidó: Sivan 2. — Nap kél: 4 óra 2 perczkor reggel, nyugszik: 7 óra 19 perczkor este. — Hold kél: 6 óra 3 perczkor reggel, nyugszik: 8 óra 75 perczkor este.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.

A vöröskereszt-egylet országos közgyülése d. u. 4 órakor a vigadó-ter 1. sz. a.

A magyarországi gyógyszerészegyesület közgyülése az Aggteleki-utcza 8. sz. a.

Nemzeti muzeum: Természetrajzitár d. e. 9 órától d. u. 1 óráig. Tobbi tarai megtekinthetők 1 kor. belépődij mellett.

A Nemzeti Szalon d. e. 9 órától este 7-ig. Belépődij 50 fillér.

Tavaszi kiállitás a mücsarnokban d. e. 9 órától d. u. 6-ig. Beléptidij 1 korona. Vasárnap d. u. 4-ig 40 fillér.

A magyar nők képzőmüvészeti és iparkiállitása az iparcsarnokban d. e. 9 órától este 6-ig. Belepődij 60 fillér.

Istvánffy Gyula festőmüvész kiállitása az Andrássy uti Belle-Vue épületben reggel 9 órától este 6-ig. Dijtalanul.

Mezőgazdasági kiállitás (Párisból hazahozott tárgyak) az iparcsarnokban d. e. 10 órától este 6-ig. Belépés dijtalan.

Országos képtár zárva.

Technológiai iparmuzeum nyitva d. e. 9 órától 12-ig, d. u. 2-től 5-ig.

Iparmüvészeti muzeum és az iparmüvészeti társulat állandó bazárja az üllői-uton hétfő és pentek kivételével naponkint 9—1-ig.

Mezőgazdasági muzeum d. e. 9—1-ig.

Az uj m. kir. földtani-intézet muzeuma (Stefánia-ut 14.) 10 órától 1-ig. Belépődij 1 kor.

Közlekedési muzeum a városligetben d. e. 9—12-ig.

Az iparmüvészeti muzeum könyvtára nyitva d. e. 10 órától 12-ig, d. u. fél 7-től fél 9-óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva d. u. 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—8-ig.

Egyetemi füvészkert (az üllői-uton) nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza d. e. 10-tól 1-ig 40 fillér, azontul este 6-ig. Belépődij 1 kor.

Deák-mauzoleum a kerepesi-uti temetőben nyitva d. u. 3 órától 5-ig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és terkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva 9—1.

Országos levéltár kiállitása régi oklevelekből, látható minden csütörtökön d. e. 11—1 óra között, vár, országház-utcza, belügyminisztérium.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum. *Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* V., váczi-körut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *A hazai termékek állandó kiállitása és a kereskedelemtörténeti gyüjtemény,* továbbá a *hazaipari kiállitás* (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban. Nyitva: 9—12-ig és d. u. 3 órától 6-ig. — A *külföldi kirendeltségek* központi üzletvezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., váczi-körut 32.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Budapest, 1901 május 20-án.
Zárva.

NEMZETI SZINHÁZ.
Évi bérlet 103.
Budapest, 1901 május 20-án.
A bölcső.
Szinmű 3 felvonásban. Irta Brieux. Ford Gábor Ignácz.
Személyek:

Marsanne	Vizvári
Marsannené	Rákosi
Girien	Császár
Laurence	Márkus
Chantrez	Mihalyfi
Dr. Mossiac	Somló
Apácza	Dömjén
Louise	Boros

Utána:
A medve.
Vigjáték egy felvonásban. Irta Chehov A. Ford. V. J.
Személyek:

Ivanovna	Alszegi
Szmirnov	Császár
Lukács	Gabányi

Kezdete ½8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, 1901 május 20-án.
Mézeshetek.
Énekes bohózat 3 felv. Irta Fontanes. Ford. Sas Ede. Zenéjét összeállitotta Barna I.
Személyek:

Gróf Rivarés	Szirmai
Loupy	
D'Altiéres	Solymosi
Barbentane	Németh
Barbentanené	Siposné
Lujza	Baán N.
Dupontné	Krecsányi
Lola	Fedák
Bourotte	Kovács
Celestin	Tollagi
Mari	Kápolnai

Kezdete 7½ órakor.

VIG-SZINHÁZ.
Budapest, 1901 május 20-án.
Zárva.

MAGYAR SZINHÁZ.
Budapest, 1901 május 20-án.
Harmadszor:
Az izomfiak.
Énekes bohózat 3 felv. Irta Zboray Aladár. Zenéjét szerezte Zboray Ábris.
Személyek:

Erős A.	Kunosi
Dézsi L.	Boross
Franczi	Margó
Renée	Aranyossy
Lövész	Kardos

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Váczy-utcza 6. sz.** 37960

Bronzcsillár
villany és légzsesz részére a legszebb kivitelben a legolcsóbb gyári árakon. **Pollák Ferencz Teréz-körut 3. sz.** Kemnitzer-utcza sarok. Telefon 13—26. 41231

Billárdokat és dákókat
szép kivitelekben, felszerelve vagy anélkül, helyben és vidékre, igen méltányos árban kezesség mellett szállitok **Gyöngyössy Imre billárd- és dákókészitő, VII., Kertész-utcza 11. sz.** 40975

Gasrechaud
(fűző) egy és két fűzőlukkal, legnagyobb választék, legolcsóbb gyári árak **Pollák Ferencz Teréz-körut 3.** Kemnitzer-utcza sarok. Telefon 13—26. 41232

Kárpáti juhturó
(ugynevezett liptói), legfinomabb, 5 kilós bödöny, bérmentve, utánvéttel 7 korona.

Kárpáti borovicska
valódi, legfinomabb, régi, 5 kilós palaczk, bérmentve, utánvéttel 7 kor. 50 fillér. **Ganovszky Gusztáv, Szepes-Szombat** (Szepesmegye). 41273

Tátra-Lomnicz
nyaraló-telepen, a Lomniczi-csucs tövében, 5 év előtt épült
villa
négy szobával, előszobával, verandával, külön konyhaépülettel, pincével, vizvezetékkel, szökókuttal, egyholdas befásitott, bekeritett parkkal, jutányos áron eladó. Bővebb értesités Andrássy-ut 10. és Üllői-ut 18. szám a könyvkereskedésben 41327

Valódi
régi kisütös törköly-pálinka kerestetik nagyobb mennyiségben megvételre. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Törköly" jeligével. 11417

Nagy
kölcsön-könyvtár
KUTTNER BÉLA
VIII., József-körut 77. sz.
Előfizetési díj havonta csak 1 kor. 60 fillér. 40641

Házépitéshez
használt és uj, teljesen felvasalt
ajtók és ablakok
minden nagyságban nagyon olcsón kaphatók.
VIENER Á. utódánál.
Üllői-ut 123. 40981
a régi vámmal szemben.

HIBA az, ha a bántalom elmulik s ujra kiujul. Ezt a körülményt leginkább azok tapasztalják, kik kinos test- és a bőrviszketegségben, sömörbántalomban, ótvar, bőrkütség, idült fekélyek vagy hűvös izzadásban szenvednek. Az Erényi-féle
Ichtiol-Salicyl
ugy van összeállitva, hogy ezen bajokat teljesen eltüntesi — a nélkül, — hogy azok ismét előjönnének. Ezt a tényt hivatalosan igazolják a köszönőlevelek ezrei. Szagtalan! Artalmatlan! Nagy tégely 3 kor. utasitással. — Készitő: 40829
ERÉNYI BÉLA
gyógyszerész **Szabadszálláson.**
A főraktárban is kapható: Török József, Király-u. 12.

BUTOROK
ugy készpenzért, mint
RÉSZLETFIZETÉSRE
a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelben 40525
legjutányosabban
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél,
Budapest,
VI., Teréz-körut 8. sz.
(Andrássy-ut közelében.)
Képes árjegyzék ingyen.

Mercurbank
Budapest, IV., Váczi-utcza 37.

Húzás már május 22-én.
Magy. kir. osztálysorsjáték.
Sorsjegyek az I. osztályhoz kaphatók.
1/1 sorsjegy ára 12 kor.
1/2 „ „ 6 „ 41457
1/4 „ „ 3 „
1/8 „ „ 1.50 „
Pontos kiszolgálás!
Megrendelések legczélszerübben postautalványon eszközöltetnek.

Divatos női ingbluzok
kreton, batiszt és zefirből
darabja **3, 4, 5** koronától feljebb.
Meglepő választék divatos mosószövetekben
KOLLARITS JÓZS. és FIAI
czégnél 41347
Budapest, IV., Váczi-utcza 32. sz. „Ipsilantihoz."
Menyasszonyi kelengyék.

BEIFELD BANKHÁZ BUDAPEST,
Karoly-korut 1 szám. Alapittatott 1874-ben
Rendeljünk Budapest legrégibb és legmegbizhatóbb bankházának egyikénél.
Az ezen hirlapban körülményesen hirdetett osztálysorsjegyek bankházamban legczélszerübben az összegnek postatakarékpénztárban történő előzetes beküldése mellett kaphatók.
Árak: 1/4 sorsjegy **3** korona, 1/2 sorsjegy **6** korona, 1/1 sorsjegy **12** korona!
Össznyeremény 13 millió 160.000 korona! Húzás már május 22-én. 41230

Hirdetések e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban.

E héten
bármáló ruháknak kitünő minőségü fehér
batisztok
méterje
22 krajczár
és feljebb
WEINER MÁTYÁS
női divatáruházában 41382
Budapest, Andrássy-ut 3. szám.
Minták a vidékre ingyen és bérmentve.

A czégtábla.
HECHT BANKHÁZ N. A. L.
NYERTÉK — LEGTÖBB FONYEREMÉNYT
Minden czég sok pénzt költ arra, hogy czégtáblája feltünő legyen és hogy ékesen hirdesse, milyen előnyöket nyujt a czéggel való összeköttetés. Nem csoda tehát, ha mindenki megáll az előtt a nagy czégtábla előtt, mely felsorolja, hogy a legtöbb és legnagyobb fonyereményeket az osztálysorsjátékban a szerencsés Hecht-bankház vevői nyertek. Ennél ékesebb czégtábla nem is kell, mert minden reklámnál többet beszélnek a tények. Vásároljon tehát osztálysorsjegyet a Hecht bankháznál, Budapest, Ferenczi-körut 6. Húzás május 22. és 23-án. Egész sorsjegy 12 kor., fél 6 kor., negyed 3 kor., nyolczad 1.50 kor. 41455

SZABADALOM.
A m. kir. bélügyminisztérium által 1900. évi márczius hó 21-én 2572. szám alatt jóváhagyott alapszabályok szerint működő és tagjai fölött fegyelmi ellenőrzést gyakorló 40287
Magyar Hites Szabadalmi Ügyvivők Testülete
tagjait, kik szorosan vett szabadalmi hivatal, illetve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter fegyelmi fölhatósága alá is tartoznak, mindennemű szabadalmi és iparvédelmi ügyek elintézésére ajánlja.
A testület tagjai:
Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer), VII., Kerepesi-ut 32. sz. **Bölcskey Pál**, V., Fürdőutcza 1. sz. **Kalmár Jakab (Kalmár J.)**, VII., Kerepesi-ut 44. sz. **Kelemen M. István (Kelemen és tsa)**, VII., Hotel Royal B. **Meller Ernő** VII., Erzsébet-körut 13. **Neufeld Armin** VIII., József-körut 8. sz. **Schön Fülöp (Schön F.)**, VII., Erzsébet-körut 19. **Dr. Szilasi Jakab (Dr. Szilasi és Bernauer)** VII., Kerepesi-ut 32. sz.

Ingatlan árverés.
A Weisenbacher Endre közadós csődtömegéhez tartozó Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 62. sz. a. fekvő háromemeletes ház a budapesti kir. törvényszéknél (V., Alkotmány-utcza 22. földszint 1. sz). 1901. évi május hó 22-én délután 3 órakor tartandó biróí árverésen eladatik. Közelebbi értesités Dr. BENDE ÖDÖN tömeggondnoknál (Váczi-körut 76. II. em. 14).
41312 **A csődválasztmány.**

Spa. Nyári saison. **Spa.**
Spa a német határ közelében, Köln, Brüsszel, Párisi vonal. A belga királyné nyári tartózkodó helye. Sikeres ivó és fürdőgyógymód vérszegénységnek és sápkórságnak.
Spa **A spai kaszinó egész éven át nyitva.**
Spa **Ugyanazon szorakozások, mint Monte-Carloban.**
Spa **egy millió frank** versenyekre és ünnepélyekre. 41311
Prospektust küld a **spai** kaszinó titkársága (Belgiumban).

Szépen butorozott nyaraló
nagy árnyas kertben, a Császárfürdő közelében, remek kilátással, hegyektől övezve olcsó áron kiadó.
A nyaraló 5 tágas szobából és mellékhelyiségekből áll s a villanyostól 5 percznyi távolságra esik.
Közelebbi felvilágositással szolgál SCHMIDT VIKTOR és FIAI czég különlegességi üzletében Kerepesi-ut 2. szám alatt. 11407

Butorok hitelre
a legolcsóbb árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Felvilágositással szolgál
VARGA IGNÁCZ hitelfőnök
Budapest, IV., Koronaherczeg-utcza 2. butorraktárban,
A legujabb árjegyzék több mint 286 képpel 25 krnak helyeben való beküldése ellenében franko küldetik. 41290

Tavaszi és nyári idény
1901.
Valódi brünni szövetek
Egy szelvény 3.10 mtr hosszu, teljes uri öltönyre (kabát, nadrág és mellény), csak
frt 2.75, 3.70, 4.80, jó
frt 6.— és 6.90 jobb
frt 7.75 finom
frt 8.65 finomabb
frt 10.— legfinomabb
valódi gyapju szövetből
Egy szelvény, fekete szalon-öltönyhöz **10 frt**; továbbá felöltő-szöveteket, turistu-lodent, legfin kammgarnt stb. olcsó gyári áron a szövetnek és megbizhatóságnak ismert posztugyári raktár 41295
Siegel-Imhof Brünnben.
Minták ingyen és bérmentve. Mintahuó szállitásért jótállás
Magánvevőre nézve **rendkivül előnyös**, ha a szövetet **közvetlenül** a fenti czégnél rendeli meg, a gyártás helyén.

Med. univ. **Dr. FABINYI**
emerit. kórházi orvos — Specializista
gyorsan és alaposan gyógyit bármily régi és makacs
titkos betegséget
(hugycsőfolyást sebeket, syphilist stb.).
Impotentiát (férfiui gyengeség)
még idősebbeknél is meglepő eredményével. — Biztos siker tolytán honorárium utólag is fizethető. Levelekre dijtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerek.
Lakik: Budapest, Erzsébet-körut 12. I. em.
Rendel d. e. 9—3; este 6—8-ig. 40690

Magyar királyi államvasutak.

72605/901. számhoz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1901. évi szeptember 1-től 1902. évi augusztus hó 31-ig terjedő időközben összegyűlő és feleslegkent rendelkezésre álló mintegy 6000 drb üres repcze égő és kenő olajos hordót eladni óhajtván, erre ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A fent kitüntetett mennyiség, — a melyekre nézve a magyar királyi államvasutak semminemű kötelezettséget nem vállalnak, — nagyobb vagy kisebb is lehet; ennélfogva köteles leend a vevő a fenti időközben tényleg összegyűlő és eladásra kerülő egész mennyiseget az általa felajánlott egységár mellett átvenni.

Az összegyűlő hordók esetről-esetre, az 1901. évi augusztus hó végéig összegyűlendők pedig a reá következő hónap 25-ig fognak a gyűjtőszertárak által az illető vevő rendelkezésére bocsáttatni és tartozik a vevő ezen hordókat a felszólitás vételétől számitott 8 napon belül átvenni és a szertárból eltávolitani.

A hordók eladása kötelezettség nélkül azok állapotára történik, miért is határozottan kiköttetik, hogy az ajánlatban világosan kitüntetendő, hogy a felajánlott egységárak a bármely állapotban levő oly hordókért értetnek, amelyeknek minden, bár sérült alkatrészei, ugy mint dongái, fenekei és abroncsai megvannak.

Kiköttetik továbbá, hogy minden ajánló ajánlataival az e felett hozandó határozatilag kötelezettségben marad.

Az ajánlat reszmennyiségére is tehető. Az ajánló a jelen hirdetésben fel nem sorolt feltételekre nézve a magy. kir. államvasutaknak az ócska anyagok eladása iránt 122291/96 sz. a. fennálló általános feltételeket kötelezőnek ismeri el, melyet 30 fillérért a nyomtatványtártól megszerezhetők és melyet 10 filléres magyar királyi bélyegjegyével és az ajánlattevő aláirásával ellátva okvetlenül ajánlatához csatolandók.

Ezen feltételek az értük járó 20 fillér és 20 fillér postaköltségnek (összesen tehát 50 fillér) a nyomtatványtárnak való beküldése ellenében kivánatra postán is megküldetnek.

Az ajánlatok kizárólag e czélra rendelt és anyag- és leltárbeszerzési szakosztályunkban egy példányban ingyen kapható űrlapon, ennek rovatainak pontos kitöltése mellett állitandók ki.

Az ajánlatban az ajánlati ár számokkal és szóval, végre a fenti feltételek elfogadása világosan kiteendő. Javitások és vakarásoknak az ajánlatban előfordulni nem szabad.

Felhivatnak tehát a pályázni szándékozók, hogy ide vonatkozó kellően lepecsételt és (egy) 1 koronás magyar királyi bélyeggel ellátott ajánlataikat ezen külfelirattal: „Ajánlat üres repczeolajos hordók megvételére 72605/901. számhoz." **1901. évi junius hó 15-ének déli 12 órájáig** az anyag- és leltárbeszerzési szakosztályunknál (Andrássy-ut 73. sz. II. em.) benyujtani sziveskedjenek.

Bánatpénzképen az ajánlott egységár szerint kiszámitott értékösszeg 5%-a az ajánlat benyujtását megelőző napon déli 12 óráig a fő pénztárnál készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Más ügyletek biztositására letétünkben levő biztositékok ezen ajánlathoz nem fogadtatnak el bánatpénzül.

Bánatpénz vagy aláirt feltételek nélkül, továbbá elégtelen bánatpénzzel, a kitüzött határidőn tul, vagy nem az előirt ajánlati mintán tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Pótajánlatok semmi körülmények között nem bocsáthatók tárgyalás alá.

Egyébként a magyar királyi államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlott árakra szabadon választhasson, továbbá, hogy amennyiben ennek ellenkezője az ajánlaton ki nem köttetett volna, tetszés szerinti részmennyiséget engedhessen át, mely esetben az ajánlattevő az átengedett részmennyiséget is köteles átvenni és végre, hogy a czél elérésére más intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1901 május hóban.

Az igazgatóság.

1298 (Utánnyomás nem dijaztatik.)

Magyar Könyvtár

Szerkeszti: RADÓ ANTAL.

A magyar és a külföldi irodalom termékeit oly olcsó áron hozza forgalomba, hogy azokat a legszerényebb viszonyok között élők is megszerezhessék. Felöleli a szépirodalom minden ágát. Már eddig is a legolcsóbb és legteljesebb házi könyvtárt nyujtja.

A legjobb minőségü famentes papiron, a legjobb nyomással jelenik meg.

Egy-egy szám ára: 30 fillér. — Minden füzet egyenkint is kapható.

Kiadja:
Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)
cs. és kir. udvari könyvkereskedése, Budapest, Andrássy-ut 21.

Verses művek.
— Lyra és epika. —
Ábrányi Emil. Márczius dalok és egyéb költemények. (85).
Balassa Bálint. Válogatott költemények. (186.)
Berzsenyi Dániel. Válog. versei (9).
Csokonai. Dorottya. Vig eposz. (10.)
Coppée. A kovárcsok sztrájkja. — *Radó Antal.* (4.)
Gyadányi. A peleskei nótárius. (79)
Heine költeményeiből. *Endrődi Sándor.* (182.)
Kölcsey. Válogatott versei. (9.)
Kisfaludy Sándor. Válogatott költemények. (125.)
Kölcsey Ferencz. Válog. versei. (95)
A kuruczvilág költészete. (42.)
Magyar népballadák. (52.)
Magyar népdalok. (150.)
Ovidius költeményeiből. *Paulovics.* (192.)
Két olasz költőnő. *Radó A.* (173.)
Szabolcska Mihály. Versek. (34.)
Tennyson. Arden Enoch. (50.)
Tinódi Sebestyén. Válogatott históriás énekei. (145.)
Verseghy Ferencz. Válog. költemények. (166.)
Virág Benedek. Válogatott költemények. (115.)
Zrinyi Miklós. Szigeti veszedelem. (8.)

Szinművek.
Aischylos. Prometheusz. *Zilahi K.* (27).
— Agamemnon. *Váradi A.* (162.)
Byron. Manfred. *Ábrányi E.* (23.)
— Kain. *Mikes Lajos.* (128).
Bracco. Don Pietro Caruso. *Radó.* (80.)
Brieux. A bölcső. *Gábor Ig.* (203)
Cavallotti. Ének ének. *Radó A.* (53.)
Dumas. A kaméliás hölgy. (15).
Du Maurier-Potter. Trilby. (9)
Giacosa. Borus szerelem. *Radó A.* (88.)
Hauptmann Gerhard. A takácsok. (219.)
Ibsen. A népgyülölő. *Vikár B.* (41)
— A társadalom támaszai. (123.)
Katona. Bánk bán. *Beöthy Zs.* (1)
Kisfaludy Károly. A kérők. (5.)
— Szlágyi M. Mátyás diák. Hűség próbája. (202.)
Murai Károly. Huszárszerelem. (51)
Murger-Barrière. Bohemélet. (29)
Racine. Phaedra. *Ábrányi E.* (185)
Rákosi Jenő. Aesopus. (200.)
Rovetta. A becstelenek. *Radó A.* (18.)
Bardou-Najac. Váljunk el. (25.)
Schiller. A messinai menyasszony. (43.)
Sophokles. Antigone. *Kempf József.* (84.)
Tóth Kálmán. A király házasodik. (38.)
Verga. Parasztbecsület. *Radó,* (80)
— A farkas. *Radó.* (194.)

Arany
Iskolai kiadás.
Válogatott balladái. (11—12.)
Toldi. (69—70.)
Toldi estéje. (87—88.)
Toldi szerelme. Személyének. (102-103)
Kisebb költeményei. Személy. (74-75.)
Az első lopás. Jóka ördöge. (101.)
Kutalin. Kevehára. Szent László szive. (121—122.)
Buda halála. (187—189.)
Vojtina Ars poetikája. (144.)

Jókai
Szép angyalka. Kis képek. (100.)
A nagyenyedi két fűzfa. (146.) Isk. kiad.
Ne nyúlj hozzám és egyéb elbesz. (154)
Tallerossy Zebulon levelei. (193.)
Népvilág. Elbeszélések. (254.) Isk. kiad.
Az uj földesur. (260—261.) Isk. kiad.
Helvila. Drámа 5 felv. (58—59.)
A fekete vér. Szinmu 5 felv. (62.)
Emlékbeszéd. Rudolf trónörökösről és egyéb beszédek. (46.)
Kisebb alkalmi beszédek. (175.)

Mikszáth
A jó palóczok. (223—224.)
Két elbeszélés. (81.)
Szent Péter esernyője. (225—229.)

Petőfi Összes költeményei.
A legolcsóbb jegyzetes, tárgy szerint csoportosított kiadás. **Akantisz, Neogrády, Telegdy, Tull** képével. Szerkesztette **Bánóczi József.**
A helység kalapácsa. János vitéz. (163.)
Elbeszélő költ. I.—II. *Radó V.* (239 és 240.)
Az apostol. *Jakab Ödön.* (220.)
Románczok. *Lenkei Henrik.* (235.)
Haza és Szabadság. I—II. *Radnai Rezső.* (280. és 290.)
Barátság és szerelem. I—II. *Ferenczi Zoltán.* (250. és 270.)
Családi versei. *Szinnyei F.* (158.)
Táj- és életképek. *Vajda Gyula.* (171)
Vegyes költ. I—II. *Baloassa J.* (151 és 310)
Élete és költészete. *Somogyi Gy.* (210)
Elbeszélések és hirlapi czikkek. (44.)
Utirajzok. (14.)

Shakspere Iskolai kiadás.
A szentiváneji álom. *Arany.* (20—21.)
János király. *Arany.* (106—108.)
Hamlet. *Arany.* (109—112.)
Coriolanus. *Petőfi.* (179—180.)
Othello. *Mikes Lajos.* (214—215.)

Moliére
Dandin György. *Hevesi Sándor.* (31.)
A lösvény. *Hevesi Sándor.* (71.)
A kényeskedők. *Hevesi Sándor.* (142.)
A boleinálta doktor. *Gabányi.* (114.)

Cyrano de Bergerac. Rostand romantikus verses szinműve. Fordította **Abrányi Emil.** (291—292.) Hatvan fillér.

Barnum milliói. A reklámkirály életrajza. Ford. **Domokos Elek.** (172.) Harminez fillér.

Bródy Sándor. Emberfejek. (197.) Harminez fillér.

Sipulusz. Humoreszkek. (6.) Ujabb humoreszkek. (134.) Harminez fillér.

Herczeg Ferencz. Elbeszélések. (198.) Harminez fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.
Egy-egy szám ára: 30 fillér.
Kapható minden könyvkereskedésben.

Elbeszélő művek.
— Elbeszélések, humoreszkek, regények. —
Angol elbeszélők tára. I. (218.)
Francia elbeszélők tára. I—III. (17. 98. 161)
Német elbeszélők tára. I. (195.)
Olasz elb. tára. I—II. (13. 99.)
Orosz elbeszélők tára. I. (118.)
Spanyol elbeszélők tára. I. (76.)
Agai A. (Porzó). Elbeszélések (24)
Ambrus Zoltán. Hajótörött. (56)
— Arnyékalakok. (205.)
Amicis de Edmondo. A bor és egyéb apróságok. (7.)
Barsony I. Vadásztörténetek. (28.)
— Szól a puska. (217.)
Becsky László. Amerikába és vissza. (127.)
Boccaccio. Válogatott elbeszélések a Dekameronból. (96.)
Bourget. Három elbeszélés. (88.)
Butti E. A. Az erkölcsellen. (48.)
Coppée Henrietje. (82.)
— Ados ficzes! (124.)
Cechov. Elbeszelések. (60.)
Cyprián. Elbeszélések. (190.)
Dickens. Vázlatok. (204.)
Dosztojevszky. Egy játékos naplója. (169—170.)
Conan Doyle. Dr. Holmes kalandjai. (180 és 222.)
Droz G. Az ur, az asszony és a baba. (99.)
Endrődy S. Ghilla. Elbesz. (212.)
Farina Salvatore. Erősebb a szerelemnél. (129.)
Fáy A. Válogatott mesék. (54.)
France Anatole. Régi dolgok. (140.)
Heltai Gáspár. Válog. mesék. (90)
Kazár Emil. Elbeszélések. (206.)
Kármán J. Fanni hagyományai. (22.)
Kabos Ede. A csengei kalapok és egyéb elbeszélések. (67.)
Kenedi G. Három elbeszélés. (174.)
Kielland. Elbeszélések. (92.)
Kipling Rudyard. Indiai történetek. I. II. (66. és 164.)
— A dzsungel könyve. Keppel. I. II. (149 és 191.)
Kisfaludy K. Vig elbeszélései. (148.)
Kóbor Tamás. Elbeszélések. (129.)
Kozma A. Vig elbeszélések. (47.)
Maupassant. Apró elbeszélések. (2)
Meyer K. Egy fiu szenvedése. (57.)
Moeller M. Ottó. Az aranycsinaló. (131—132.)
Murai Károly. Mese-mese. (116.)
Musset. Tizian fia. (91.)
Ouida. Tonia. (160.)
Papp Dániel. Utolsó szerelem. (113)
Poe Edgar. Rejtelmes történetek. I.—II. (45 és 141.)
Patapenko. Egy vén diák elbeszeléseiből. (187.)
Szabóné Nogáll J. Mara. (147.)
Szalagub gróf. A medve. (55.)
Serao Matilde. Lányok. (83.)
Szomaházy I. Elbeszélések. (16.)
Tábori R. Különös történetek. (159.)
Tarczai György. Dönk vitéz Rómában. (184.)
Thury Z. Urak és parasztok. (143.)
Tolnai Lajos. Elbeszélések. (86.)
Tolsztoj N. Leó. Népies elb. (126.)
Turgenyev. Az ölödik kerék. (85.)
Vértesi Arnold. Kisvárosi tört. (40)
Zöldi M. Szinészhistóriák. (136.)
H. G. Wells. Világok harcza. (93-94)
— Az időgép. Regény. (157.)
— Dr. Moreau szigete. Reg. (207-208)
Yke. Ujjászületés. Regény. (62.)

Történet-, irodalom- és műtörténeti, bölcsészeti, természettudományi, szónoki munkák és utleirások.
Ifi. Ábrányi Kornél. Képek a magyar zenevilágból. (176.)
Angyal Dávid. Bethlen Gábor élete. Képekkel. (133.)
Anonymus. Béla király névtelen jegyzőjének könyve. (80.)
Apor Péter. Metamorphosis Transylvaniae. (168.)
Áldássy Antal. Pázmány Péter élete. Képekkel. (63.)
Bécsi képes krónika. (188.)
Cicero. Az öregségről. (65.)
Cornelius Nepos. Híres férfiakról. (201.)
Cserei Mihály Históriája. (120.)
Deák F. 1861. első feliratí beszéde. (26.)
Eskütdtek és esküttbirák könyve. (155—156.)
Falk Miksa. Erzsébet királynéról. (64.)
Faludi F. A Téli Éjtszakákból. (211.)
Flammarion. Csillagos esték. (37.)
Gracza Gy. 1848. márczius 15. (32.)
Junius. Katona József élete. (199.)
Kazinczy Ferencz levelei. 130.)
— Pályám emlékezete. (135.)
Keleti Gusztáv. Markó Károly. Képekkel. (97.)
Korchmáros. Kerékpáros káté. Képekkel. (117.)
Kossuth L. 1849. jul. 11. beszéde. (36)
Kölcsey Ferencz vál. beszédei. (61.)
Majthényi Flóra. Spanyolországi képek. (165.)
Mindszenthy G. naplója. (168.)
Mikes Kelemen vál. levelei. (196.)
Nansen Fridtjof. Éjen és jégen át. Képekkel. (77—78.)
Pázmány. Kempis Krisztus követéséről. (151—153.)
Plutarchos. Perikles. (73.)
— Coriolanus. (167.)
Radó Antal. Dante. (221.)
Szalárdi J. Siralmas krónikája. (68.)
Szemere-Maróczy. Sakkönyv. (177-78)
Vanderheym G. Husz hónap Abessiniában (185.)
Zrinyi. Az török áfium ellen való orvosság. (216.)

A „Magyar Könyvtár" eddig megjelent számai együtt részletfizetésre is kaphatók.

Mindenkinek hasznos kézikönyv!
Az ATHENAEUM KÉZI LEXIKONA
pótol mindennemü nagyobb Lexikont.
Két díszes félbőrkötésben 20 korona.
Havi részlet 2 korona.
Levágandó és levelezőlapra ragasztva vagy borítékban alanti czégnek beküldendő.
T. Gárdonyi és Társa czégnek
Budapest, VII., Miksa-utcza 8.
A fenti elörajz alapján megrendelem az **Athenaeum Kézi Lexikonát**, két díszes félbőrkötésben 20 korona árban
fizetendő ..... koronás havi részletekben a szállitástól kezdődőleg a **Gárdonyi és Társa czég** pénztáránál Budapesten, mindaddig, mig a mü teljes ára torlesztve nincsen és kérem a mü megküldését. Jogában áll a czégnek az esedékes és le nem fizetett részleteket, a portóköltség hozzászámitása mellett, postai megbizással bevonni. A részletek be nem tartása az egész számla összegét esedékessé teszi. Az első részlet a szállitáskor utánvétetik.
Lakhely és kelet: .....
Név és állás: .....

Csakén
nálam kaphatók 41224
szerencseszámok
az osztálysorsjáték I-ső osztályához.
Húzás május 22. és 23-án.
1/1 — 12 kor., 1/2 — 6 kor.,
1/4 — 3 kor., 1/8 — 1.50 kor.
BENKŐ NÁNDOR
bankház
Budapest, Andrássy-ut 79.

M. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Szombathely.

8510/II. 901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak szombathelyi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Kis-Czell állomáson létesitendő 6 állásos mozdonyszin vasfedél szerkezetének előállitásához szükséges munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Szombathelyen az üzletvezetőség pályafentartási és épitési osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb **1901 évi junius hó 1-én déli 12 óráig** benyujtandók, alólirt üzletvezetőség I. osztályánál.

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő feliratta nyujtandók be: „Ajánlat a Kis-Czell állomáson létesitendő mozdonyszin vasszerkezetére."

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyujtását megelőző napon, vagyis 1901. évi május hó 31-én déli 12 óráig 800 azaz nyolczszáz korona bánatpénz teendő le a gyűjtőpénztárunknál, akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpenzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számittatnak, de nevörteken felül számitásba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett irásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek csak tértivevenynyel adandók fel.

Szombathely, 1901. évi május hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem dijaztatik.) 1297

Nyomatott Nagy Sándor könyvnyomdájában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8., az „Egyetértés" hirlapkiadó, irodalmi és nyomda részvénytársaság körforgó-gépein.